CLOUDY
Debesuota, gali snigti.
Saulė teka 7:12, leidžiasi 4:51

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian in The United States

VOL. LXI — Chicago, Ill. — Antradienis, sausio-January 21 d., 1975 m. — Kaina 15c — 17

KINIJA PASKELBĖ NAUJĄ KONSTITUCIJĄ

AUSTRALIJOS PREMJERAS WHITLAM ĮSIGIJO DAUG POLITINIŲ PRIEŠŲ

SYDNĖJUS. — Australijoje vis daugiau žmonių abejoja, ar premjeras Gough Whitlam išsilaikys valdžioje. Jei jo valdžios nepašalins opozicijos partijos, patys darbiečiai gali jį pakeisti, pasirinkdami kitą partijos vadą ir kartu premjerą. Jo vadovaujami darbiečiai laimėjo po 23 metų pertraukos vyriausybę, tačiau nuo to laiko per dvejis metus padėtis smarkiai pasikeitė. Darbiečiai skelbė, kad jų vadovybėje Australijoje nebus bedarbių, o šio mėnesio pabaigoje jų gali būti 5%.

Australijos infliacija irgi žygiuoja 20% per metus greičiu, dėl ko irgi kaltinama darbiečių vyriausybė, kuri "šeria infliaciją" savo politinėmis ir socialinėmis programomis, neatsižvelgdama į ekonominę padėtį.

Daug kas supyko ant premjero, kad jis tokiais sunkiais laikais daug važinėja po užsienio valstybes. Kai Kalėdų dieną audra sugriovė Darwino miestą, premjeras Whitlam trumpam sugrįžo namo ir po to vizito vėl tęsė savo kelionę. Užsienyje būdamas premjeras kelis kart išsišoko, padarė nepagrįstų pareiškimų ir net turėjo dėl jų atsiprašyti.

Australijos darbiečiai patys pripažįsta, kad premjeras tiesiog pats savo politinę karjerą žudo, ir jo pavaduotojas James Cairns daro daug geresnį įspūdį premjero vietoje.

Darbo partiją galėtų išgelbėti tik opozicijos nenoras šiais sunkiais laikais perimti vyriausybės vairą. Gegužės ir lapkričio mėn. opozicijos partijos gali priversti vyriausybę trauktis, neduodamos jai per savo kontroliuojamą senatą lėšų.

Grįžęs iš ilgos kelionės premjeras Whitlam planuoja balandžio mėn. važiuoti į komonvelto valstybių premjerų konferenciją Jamaikoje ir vėliau žada lankyti Japoniją ir Vidūriniuosius Rytus.

Portugalų vyskupai prieš komunistus

LISABONA. — Portugalijos katalikų vyskupai pasmerkė sekmadienį vyriausybės planą leisti veikti tik vienai darbo unijų federacijai. Tam planui priešinasi vyriausybėje esančios nuosaikių kairiųjų ir centro partijos, nes bijo, kad vienintelę federaciją lengvai užims komunistų žmonės.

Neseniai Portugalijoje pravestame žmonių apklausinėjime tik 10% pasisakė balsuosią ateities rinkimuose už komunistų kandidatus, kada už socialistus žadėjo balsuoti 20%. Net 50% atsisakė pasakyti savo politinius įsitikinimus.

Portugalijos karinė taryba, žadėjusi pravesti rinkimus kovo mėn., dabar pasisako už karinės vyriausybės pratęsimą.

Penktadienį į Lisaboną atvyko pradėti pareigų naujasis Amerikos ambasadorius Frank Carlucci. Daug portugalų įsitikinę, kad Amerika neleis komunistams perimti Portugalijos valdžią.

NE DELHI. — Palestiniečių organizacijos diplomatas Indijoje gavęs Indijos leidimą atidaryti pilnateisę diplomatinę atstovybę, pareiškė, kad Indija yra geras pavyzdys, kaip įvairių religijų žmonės gali gražiai sugyventi vienoje valstybėje. Tokia pasauliečių valstybė ateityje būsianti Palestina.

IŠ VISO PASAULIO

★

WASHINGTONAS. — Senatorius Henry Jackson kritikuoja prezidento Fordo ekonominį planą, kuris esąs skirtas infliacijai padidinti. Vartotojai turės žymiai daugiau mokėti už naftos produktus, negu prezidentas apskaičiavo. Vidutiniškai šeimai teks mokėti ne 250 dol. daugiau už naftą, bet apie 800 dol. daugiau, pasakė sen. Jacksonas.

LISABONA. — Portugalijoje buvo suimti du buvusios Salazzaro vyriausybės nariai: generolas Arnoldo Schultz ir dr. Alfredo dos Santos.

NEW YORKAS. — Jungtinių Tautų Sovietų Sąjungos atstovybės pastatą sekmadienį kažkas apšaudė, paleisdamas tris šūvius į dviejų miegamųjų langus. Policija rado netoli tuščiame sklype 22 kalibro šautuvą su teleskopiniu taikikliu. Vėliau sekmadienį policija suėmė prie sovietų atstovybės 48 asmenis, daugiausia žydus, atvykusius demonstruoti prieš sovietų valdžios politiką žydų atžvilgiu. "Let my people go"! — šaukė susirinkę žydai.

MONTREALIS. — Vakar į darbą sugrįžo aštuonias savaites streikavę statybos darbininkai, kurių uždavinys paruošti 1976 metų Olimpiniams žaidimams reikalingus pastatus. Kanadai būtų didelė gėda, jei darbai iki žaidimų atidarymo nebūtų baigti, atidarymas numatytas 1976 m. liepos 17 d.

LONDONAS. — Nežinomi asmenys apšaudė iš pravažiuojančio automobilio du Londono viešbučius, septyni asmenys buvo sužeisti. Policija spėja, kad tai airių armijos darbas. Belfaste britų pareigūnai slaptai susitiko su airių armijos vadais derėtis dėl karo paliaubų pratęsimo. Dublinė lietui lijant tūkstančiai airių katalikų ir protestantų žygiavo už taiką. Demonstracijoje dalyvavo parlamento nariai, visų partijų atstovai ir dvasiškiai.

Paryžius. — Prancūzijoje šeštadienį pradėjo galioti nauji abortų įstatymai, leidžią abortus iki 10 savaičių neštumo atveju. Dalis parlamento narių bandė paskelbti tą įstatymą nekonstituciniu, tačiau Konstitucijos Taryba jų prašymą praėjusią savaitę atmetė.

PARYŽIUS. — Prancūzijos buvęs štabo viršininkas ir vyriausias prancūzų karo jėgų vadas Indokinijoje, generolas Paul Ely mirė 78 m. amžiaus. Vienu metu jis vadovavo prancūzų kariuomenei Alžire, bet pasitraukė iš kariuomenės, nesutikdamas su tuometine politika.

NEW DELHI. — Indijos šiaurėje, prie Tibeto, sekmadienio žemės drebėjimas sugriovė daug pastatų. Indijos radijo žiniomis, daug žmonių palaidota griuvėsiuose.

Amerikai leidus laisvai pirkti-parduoti auksą, Čikagos Mid-American Commodity Exchange pirmomis dienomis buvo įprasti gyvo prekiavimo vaizdai, tačiau vėliau aukso prekyba nebuvo labai gyva.

Smerkia Amerikos prekybos politiką

RIO DE JANEIRO. — Brazilija pritarė Venecuelai ir pasmerkė Amerikos prekybos politiką, kuri kenkianti Pietų Amerikai. Atsakydamas į Venecuelos prezidento Perez laišką, Brazilijos prezidentas Ernesto Geisel pripažino, kad JAV prekybos įstatymo kai kurios dalys gali pakenkti išsivystančioms šalims, o kartu ir Brazilijai.

Sekretorius Kissingeris vasario mėn. rengiasi važiuoti į penkias P. Amerikos valstybes, tačiau Venecuela jau organizuoja "naujo dialogo" boikotą, jei Amerika nepakeis savo prekybos politikos.

Jungtinės Tautos remia Viet Congą

NEW YORKAS. — Jungtinės Tautos pripažino, kad jos prašė Šveicarijos vyriausybės leisti Viet Congui atidaryti savo įstaigą Ženevoje, prie Jungtinių Tautų įstaigos. Prieš šį JT nutarimą protestą pareiškė Amerika, kuri padarė demaršą ir Šveicarijoje.

Komunistai spaudžia Jungtines Tautas pripažinti Viet Congo vyriausybę Pietų Vietname ir kviesti ją į tarptautines konferencijas.

A. Solženicino žodis australams

1974 m. lapkričio mėn. spaudos konferencijoje Zueriche, BBC atstovui Janis Sapiets, Aleksandr Solženytsin, tarp kitko, pasmerkė Australijos mėn. pirmininko nutarimą pripažinti de jure sovietų okupaciją Baltijos kraštuose. Tą Australijos vyriausybės nutarimą Solženytsin pavadinęs "nesuprantamu".

Jis taip pat kritikavęs Australijos diplomatinių atstovų pasiuntimą į Lietuvą, Latviją ir Estiją. Tie atstovai tegalės kalbėti su Lietuvą okupavusiais komunistais, kas yra toks pat absurdas, kaip versti pavergtas tautas švęsti savo okupacijos dienas, kaip išlaisvinimo sukaktį. (E)

PHNOM PENHAS. — Kambodijoje komunistų raketos miesto centre užmušė 4 civilius ir sužeidė 8.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

★

◆ Prezidentas Fordas nutaręs pats eiti į viešąją opiniją ir per ją įtaigoti kongresą priimti jo pasiūlytą ekonominę programą. Šiomis dienomis jis turės spaudos konferenciją ir ateityje kas savaitę pasakys kalbą energijos ir ekonominiais klausimais, nes kongresas nepritaria jo planams. Senate opozicijai vadovauja sen. Kennedy ir sen. Jacksonas.

◆ General Motors, sekdamas Fordo ir Chrysler pavyzdžiu, irgi paskelbė, kad už nupirktus naujus automobilius iki kovo 1 d. bendrovė mokės pirkėjui po 200 ar 500 dol.

◆ Kipro saloje graikai puolė Amerikos kultūros centrą ir padarė daug žalos. Nuėmę JAV vėliavą, jauni užpuolikai iškėlė Graikos vėliavą.

◆ Buvęs CIA direktorius, ambasadorius Richard Helms vakar antrą kartą buvo klausinėjamas Rockefellerio komisijoje, kuri tiria CIA žvalgybos veiklą Amerikoje.

◆ Britanija pirmadienį pakvietė slaptos airių respublikonų armijos vadus derėtis dėl taikos. Laukiama, kad karo paliaubos bus atnaujintos. Šiaurinėje Airijoje žuvo ant minos užlipęs 7 metų berniukas.

◆ Londono policija įtaria, kad du viešbučius apšaudė ne airiai, bet arabai, nes abiejuose viešbučiuose buvo daug žydų ir spėjama, kad šūviai buvo skirti jiems.

◆ Čikagoje lankosi japonas, kuris 30 metų gyveno džiunglėse, nežinodamas, kad jau pasibaigė II-sis Pasaulinis karas. Viešbutyje jis minta bananais, apelsinais ir obuoliais.

◆ Kipro salos graikai organizuoja uostų streiką, nukreiptą prieš britų laivus.

BEIRUTAS. — Saudi Arabijos karalius Faisalas, kuris antradienį vyksta į Alžirą, nutarė sušaukti Sirijos, Egipto, Jordano ir Palestinos vadų konferenciją. Karalius pritariąs sekretoriaus Kissingerio pastangoms "žingsnis po žingsnio" eiti į taiką, tačiau, jei Kissingerio pastangos nieko neduotų, reikia suplanuoti veikimo planą. Tam ir šaukiamas arabų pasitarimas Ryade, S. Arabijos sostinėje.

BUENOS AIRES. — Argentinoje šeštadienį buvo nušautas saugumo policijos valdininkas Eduardo Oscar Garcia.

Irako-Irano derybos nepavyko

ISTANBULAS. — Turkijoje įvyko Irako ir Irano užsienio reikalų ministerių pasitarimai, kurie neišsprendė kaimyninių valstybių nesutarimų. Paskelbtuose pareiškimuose sakoma, kad pažangos derybose nebuvo.

Viena iš nesutarimų priežasčių yra Irako kurdų sukilimas. Irako kariuomenė suspaudė kurdus siaurame kalnų ruože netoli Irano sienos ir Irako generolai atvirai kaltina Irano artileriją, kad ji apšaudo Irako dalinius. Sakoma, kad Irano patrankos dažnai stovi ne savo pusėje, bet kurdų valdomose Irako vietovėse. Jei Iranas kurdamas nepadėtų, jei sukilimas būtų numalšintas per savaitę, pasakė gen. Sayed Hammo.

Irako daliniai užėmė svarbiausius kalnų kelius ir didesnes vietoves, tačiau kurdų sukilėliai dar nepasiduoda, nors jų likę tik keli tūkstančiai. Irakas nurodo, kad apie 20% prieš kurdus kovojančių kareivių patys yra kurdai, tik neklauso sukilėlių generolo Mustafaal Barzani.

SAIGONAS. — Komunistų bomba Saigone užmušė policininką ir sužeidė 7 civilius. Komunistai susprogdino tiltą 6 mylios nuo Saigono ir apšaudė minosvaidžiais Kien Binh miestą, 45 mylios nuo Saigono.

Atstovas Michael J. Harrington, demokratas iš Massachusets, padavė į teisma CIA direktorių William Colby, valstybės sekretorių Henry Kissingerį ir iždo sekretorių William Simon, kad teismas uždraustų CIA agentūrai vykdyti žvalgybos darbus Amerikoje.

PREZIDENTO ATEITYJE NEBEBUS, KINAMS LEIDŽIAMA STREIKUOTI

PEKINAS. — Ketvirtasis Kinijos komunistų kongresas paskelbė naują konstituciją, kurioje nebėra valstybės galvos pozicijos. Paskutinis "prezidentas" Liu Shao chi buvo išvalytas prieš 6 metus ir jo vieta iki šiol buvo tuščia. Prezidento pareigas ateityje eis partijos kongreso pastoviojo komiteto pirmininkas, kuriuo kongresas išrinko buvusį Raudonosios Armijos maršalą Chu Teh, 89 metų amžiaus.

Konstitucijos projektą kongrese perskaitė Šanhajaus veikėjas Chaang Chun Chiao, kuris politbiuro sąraše įrašytas trečias po premjero Chou En Lajaus ir vicepremjero Teng Hsiao pingo, kuris eina premjero pareigas. Naujoji vyriausybė iš 12 premjero pavaduotojų ir 29 ministerių sudaryta iš nuosaikių vyresnio amžiaus veikėjų. Daug ministerių po kultūrinės revoliucijos visai nebuvo ir pareigas ėjo tik laikini pareigūnai.

Kinija reikalų stebėtojai tvirtina, kad ši konstitucija reiškia: maoizmą be Mao. Jo pavardė neminima, kaip ankstyvesnėse konstitucijose, tačiau jis, kaip partijos pirmininkas padaromas ir vyriausiu kariuomenės vadu. Pabrėžiama, kad Mao idėjos yra svarbiausias partijos ir valstybės kelrodis, tačiau jo paties pareigos konstitucijoje neminimas, lyg jis jau būtų istorinė figūra.

Nauja Kinijos konstitucija duoda kinams teisę streikuoti, pabrėžiama laisvė tikėti ar netikėti į Dievą, pabrėžiamos lygios teisės moterims, laisvė susirinkti, kalbėti ar rašyti. Konstitucija leidžia komunų nariams turėti savo asmeniniams reikalams mažus žemės sklypus ir leidžia darbininkams dirbti savo reikalams, jei tas nereiškia kitų išnaudojimo.

Konstitucija pabrėžia, kad vyriausybei vadovauja partija. Ketvirtasis partijos kongresas buvęs vienybės ir pergalės kongresas.

Komentatoriai Hong Konge mano, kad nauja Kinijos vyriausybė yra sudaryta iš nuosaikių, vyresnio amžiaus premjero Chou draugų. Nors pabrėžiami kultūrinės revoliucijos laimėjimai, tie vyrai, kurie buvo iškilę per tą revoliuciją, į aukštesnes valdžios vietas nepateko, priešingai, į valdžią sugrįžo keli revoliucijos pasmerkti žmonės. Kongresas buvo pirmas po 10 metų.

Arabų puolimas Orley aerodrome

PARYŽIUS. — Trys arabai teroristai bandė Paryžiaus Orly aerodrome pulti Izraelio lėktuvą, tačiau policijos pastebėti, jie atsišaudydami pabėgo ir pasislėpė aerodromo pastate su 10 įkaitų. Susišaudyme sužeistas 21 asmuo. Po 17 val. derybų arabai gavo keleivinį lėktuvą, paleido įkaitus ir išskrido į Viduriniuosius Rytus.

Paskutinėmis žiniomis, jie nusileido Bagdado aerodrome, Irake, nes nei Libanas nei Sirija nedavė leidimo nusileisti. Palestinos Laisvinimo organizacija šį Paryžiaus aerodromo puolimą pasmerkė, nors Izraelis tvirtina, kad visi arabai teroristai priklauso PLO komandai.

Maskva siekianti gerų santykių

MASKVA. — Nors sovietų partijos vadas Brežnevas nesirodo viešai, apie jį kasdien galima rasti užuominų sovietų laikraščiuose. Iš to sprendžiama, kad Brežnevas tvirtai tebesėdi valdžios soste. Pravda šeštadienį Brežnevo vardą paminėjo penkiuose straipsniuose. Ukrainos partijos vadas savo kalboje praėjusį antradienį gyrė Brežnevą kaip pasiruošimų 25-tam partijos kongresui vadovą.

Izvestija šeštadienį spausdino komentarus apie Amerikos-Sovietų Sąjungos detantę. Maskva, nežiūrint prekybos sutarties atmetimo, toliau siekianti gerų santykių visose srityse. Tik detantės priešai, kaip senatorius Henry Jacksonas, siekia santykių pablogėjimo.

Izvestija rašo, kad santykius pagadinti užteka vienos pusės, tačiau juos pataisyti jau reikia abiejų pusių pastangų. Sovietų pozicija detantės atžvilgiu nepasikeitusi, nors atmesdama įžeidžiančias sąlygas, sovietų vyriausybė padariusi vienintelį galimą ir teisingą žingsnį. Kaip ten būtų su prekyba tarp Amerikos ir Sovietų Sąjungos, pastarosios interesai nenukentės, rašo sovietų valdžios laikraštis, nes, kaip prancūzų spauda jau rašo Sovietų Sąjunga gali ieškoti prekybos Vakarų Europoje. Nesunku rasti prekybos partnerių, kurie rimtai domisi pastovia, abipusiai naudinga prekyba, rašo sovietų laikraštis.

WASHINGTONAS. — Naujas viceprezidentas Rockefelleris labai uoliai atlieka savo pareigas, keturias dienas iš eilės pirmininkaudamas senatui. Tai esąs esąs 7 metų rekordas, kurį turėjo buvęs viceprezidentas Hubert Humphrey. Daugumos vadas sen. Mansfieldas pagyrė senate viceprez. Rockefellerį už parodytą dėmesį senato darbams.

Kambodija laukia tiekimo laivų

PHNOM PENHAS. — Apie 30 prekinių laivų laukia prie Kambodijos sienos P. Vietnamo pusėje, pasiruošę plaukti į apgultą Kambodijos sostinę. Komunistams perkirtus visus kelius, vienintelis susisiekimas su Phnom Penhu liko Mekongo upe, tačiau ir čia viename krante komunistų jėgos apšaudo upe plaukiančius laivus.

Praėjusią savaitę Phnom Penhe įvestos gazolino kortelės, o maisto ištekliai vis mažėja. Komunistų paskutinė trijų savaičių ofenzyva izoliavo vyriausybės jėgas ir ginklai, amunicija, degalai ir maistas pasiekia sostinę tik oro keliu.

Tiekimo laivų įgulos: kiniečiai, vietnamiečiai ir filipiniečiai reikalauja už šią pavojingą kelionę didelių algų. Beveik joks laivas nepraplaukia neapšaudytas, o didesnių konvojų priešas iš anksto laukia.

TVIRTA SVEIKATA – PASTOVI LAIMĖ

Kūno, proto ir jausmų darnos pagrindai

Naujausių mokslo žinių populiarus perteikimas

JONAS ADOMAVIČIUS, M. D.

ETOLIMOS ATEITIES MEDICINIŠKA PAŽANGA

Net vėžys tikimasi pažaboti laike ateinančių 25 metų.
Atsiekimais pagrįsta mediciniška viltis

Žmogeliui net sapnu gali atrodyti tvirtinimas, kad apie 2,000 metus galėtų būti atšipintas dalgis aršiausios ant žemės giltinės — kairaus pavidalo vėžio. Kaip iki šiol medicinoje dirbant, per sekantį šimtmečio ketvirtį galima bus daug gero žmonijai atsiekti.

Pagrįstas darbais tvirtinimas, kad pagerės reikalai trijose svarbiausiose srityse. 1. Širdies ir kraujagyslių ligų tvarkyme. 2. Vėžio nugalėjime. 3. Sveikatos reikalų pagerinime. Tik reikia tolimesniems mediciniškiems tyrimams moralinės ir finansinės paramos iš visų gyventojų. Jei ir toliau gyventojai niekus išdarinės kaip dabar: girtauti per radijo ragins, savomis lėšomis rūkoriams pastatus statys, prietarus vieton tikros religijos praktikuos, politikams leis kriminališkai elgtis, saviems vaikams reikiamo darbo neparūpins... veltui bus visos mediciniškos pastangos.

Sveikti nenusiteikęs žmogus nesinaudos net puikiausiais medicinoj atsiekimais. Jis, kaip ir dabar, ateis gydytis tik tada, kai viskas bus prarasta. Tada gydytojai, kaip ir dabar dvasiškiai, užsiiminės neesminiais dalykais: pašlakstymais, patepimais, paspaudimais...

Neatitaisomai užleista negerovė yra mirtį nešantis susirgimas, nežiūrint visokiausių pastangų. Todėl visi dabar turime liautis savam kūnui ir dvasiai kenkę. To nekenkimo dar negana, reikia visomis jėgomis saugotis dvasios ir kūno negerovių.

Tai apsauginė medicina. Ji geriausias gydytojas. Nieko nepadės mums, jei mes taip netikėtai elgsimės, kaip šis 80 ligonis. Jis protingas, negeria, nerūkas, tvarkingai gyvenas ir taip besimaitinas, labai gerai atrodas — tik vieną ydą turįs.

PRIEŠ AUDRĄ

Jis nekreipė dėmesio į skrandžio negalavimus apie metus laiko. Atėjo ligoninėn tik tada, kai numetė 30 svarų, kai pradėjo mėsą pasišlykštėti ir kai ėmė iš skrandžio kraujuoti. Ištyrus rasta, kad jo skrandyje vėžys jau didesnę pusę esąs užėmęs.

Net ašarą spaudė gydytojui tokio puikaus žmogaus apsileidimas: jei jis būtų daug anksčiau atėjęs ir gydytojas tada būtų gastroskopą įvedęs į jo skrandį taip, kaip dabar įvedė — jis būtų buvęs išgelbėtas. Dabar — tas ištyrimas tik jam mirties liudijimą išrašė, taip sakant. Jokia jam pagalba dabar negalima. Taip ir panašiai dauguma mūsiškių elgiasi. Neboja nieko į gydytojo perspėjimus liautis rūkius, girtavus, niekus valgius bei neapsileisti savos sveikatos tikrinime. Ypač bent kiek su skrandžiu sunegalavus, reikia būtinai gastroskopu pasitikrinti. Tada bus išvengta minėtų perankstyvų mirties liudijimų.

Mediciniškas žurnalas — Medical Tribune prašė kelių įvairių medicinos mokslo šakų atstovų pasisakyti savus pramatymus apie medicinos pažangą per ateinančius 25 metus. Štai tie jų pramatymai medicinos srityje.

Vėžio nugalėjimas

Vėžio ligos žinovas dirbąs Kettering Cancer centre, New Yorke, gyd. Lewis Thomas tikisi, kad vėžys bus nugalėtas per ateinantį šimtmečio ketvirtį. Pagal jį, vėžys esanti savo pagrinde viena liga. Apie tos ligos pagrindą dabar medicina neturi supratimo.

Kai ateityje bus suprasta pagrindinė vėžio įvairių formų priežastis, tada bus galima sėkminga kova su juo. Reikės tęsti dabar pradėtos studijos apie celės gyvybinius reiškinius (biologiją). Tik visuomenė turi būti palankį tyrimams. Jei visuomenė toliau mėkais virs, kaip dabar kad pradėjo — sugrįš jau pradingusios ligos, kaip tuberkuliozė, sifilis ir kitos bakterijų sukeltos negerovės.

Arteriosklerozės sutvarkymas

Vidaus ligų profesorius UCLA universitete, Los Angeles dirbąs gyd. Elliot Corday tvirtina, kad didžiausia sunkenybė šiandien mus visus slegianti yra arterijų sukalkėjimas — priskretomas: arteriosklerozė. Jis abejoja, kad bus galima šią blogybę pažaboti per ateinančius 25 metus.

Jei dabar bus pradėti tyrimai su mažais žmonėmis, tai pasekos bus ryškios tik po 40 metų. Svarbiausias dalykas žmogaus sveikatingumo srityje yra jo paveldėjimo sveikumas. Čia dabar Amerikoje vienu žodžiu tai vadinama genetics. Reiškia, sveikumas lytinių celių, pačių žmogaus gyvasties pradų. Mes niekada negalėsime užauginti visiškai tobulą — Sveiką žmogų.

Per ateinančius 25 metus, mes negalėsime pasakyti: — "Štai mes turime gerą šeimą, kurioje nėra arteriosclerozės žymių — ir jų nebuvo tos šeimos protėviuose. Tad pradėkime veisti sveiką priedugį toje šeimoje". Tai mums nepasiseks, nes žmonės veisis ne pagal sveikatingumo dėsnius, bet pagal įsimylėjimą, patikimą, išorinę išvaizdą. Dabar mes turime toliau sveikai maitintis ir reikiamus vaistus vartoti sklerozei sutramdyti.

Mes per ateinantį dešimtmetį galėsim jau turėti dirbtiną širdį. Jei mes nemokėsime gyvulių širdžių panaudoti transplantavimui, niekada mums nepakaks žmogaus širdžių tam reikalui.

Su mechaniška širdimi yra bloga, kad ji gamina krešulius. Šitą dirbtinės širdies blogybę galima bus nugalėti per ateinančius keletą metų. Tada mums reikės geresnės baterijos. Su pagerinta baterija, galėsim sėkmingiau naudoti dirbtinas-mechanines širdis. Šitokiam darbus turi būti skirta pakankamai lėšų. Kitaip visa pirmyneiga šioje srityje atsiliks ilgesniam laikui.

Pagerės medicinos pagalba

Gyd. James Price, dirbąs Brush vietovėje, Colorado, buvęs prezidentas šeimos Gydytojų (American Academy of Family Physicians) dėjos sako, kad ateityje šeimos sušilauks geresnės medicinos pagalbos. Nuolatiniai bus sekama šeimos narių sveikata. Per ateinančius 25 metus medicinos pagalba visiems gyventojams.

Kur rečiau žmonių gyvenama, ten medicinos pagalba bus teikiama pagelbinių žmonių medicinos srityje. Gydytojui turės tokie žmonės sėkmingiau talkinti. Tikras dalykas, kad tada jau žmonės turės vienokią ar kitokią sveikatos apdraudą. Dar jis šiandien nežino, kokia ta apdrauda šiame krašte bus įvesta.

Gyd. Price mano, kad maisto pasaulinis pasiskirstymas turės būti įgyvendintas. Tada mūsų maisto kokybė ir kiekybė pasikeis. Tada pagerės pasauliniu mastu žmonių sveikatingumo reikalai. Jei jau šiandien pradėtume visomis jėgomis gerinti sveikatos teikimą žmonėms, vis vien gerų pasekų turėtume dar palaukti 25 metus.

Jei mes pakeisime šiandien mūsų vaikų nesveikus valgio įpročius, jie mažesnę turės sklerozę sulaukę 50 metų amžiaus. Jis netiki, kad po 25 metų mes rajėgsime jautiena aprūpinti žmones taip, kaip mes dabar jautiena esame apsirūpinę. Jau dabar gausėja kitokios mėsos — ne jautienos — sunaudojimas. Kai neteksime viščiukų ir žuvies, gal reikės mėsos gauti iš fabrikų gaminančių sintetinę mėsą.

Pažanga psichinių negerovių tvarkyme

Profesorius psichiatras Harward universitete, Massachussetts valstybėje gyd. Joseph J. Schildkraut tikis, kad laike ateinančių 10-12 metų psichines negales imsime tirti biochemiškai, rhysiologiškai ir pharmakologiškai — panašiai kaip dabar tiria savo ligonis vidaus ligų gydytojai. Pastarieji tirdami savo pacientų medžiagos apykaitos sutrikimus (endocrinopaties) naudoja virš minėtus metodus. Taip bus ir su psichinių ligų diagnozavimu bei tyrimu. Reikia sužinoti daugiau apie psichinių ligų pagrindus — apie jų biologinę prigimtį. Reikia sužinoti apie žmogaus elgesio prigimtį kiek daugiau. Tada bus galima sėkmingiau gydyti psichines negerovęs panaudojant socialines ir psichologines jėgas. Tyrimai turi būti tęsiami. Pasekos neabejotinai bus visiems naudingos. Tik kad kokia katastrofa nesuardytų gražiausio darbo psichiatrijos srityje.

Chirurginių negerovių pakaita

Profesorius chirurgas Californijos universitete, San Francisco miestę gyd. J. Engelbert Dumphy mano, kad bendrosios chirurgijos srityje nepasikeis daug kas per ateinančius 25 metus. Kai mediciniškas gydymas pagerės, tada bus mažiau reikalo žmones operuoti. Mažiau žmonės reikalaus operacijų, bet kai reikės operuoti — bus senos trys sunkiausios negerovės: 1. kraujavimas, 2. prakiurimas ir 3. užakimas. Bus galima susekti kepenų negerovęs, kurios gamina tulžies akmenis. Tada bus galima jas pataisyti. Apie 2000 metus greičiausiai jau bus galima tulžies akmenis ištirpinti. Tada nebus reikalinga operacija toje negalėje.

Šis chirurgas mano, kad nebus didelio progreso atlikta kovoje su uždegimu (infekcija). Mat, kai tik pradedama ataka specialiais vaistais prieš bet kurias bacilas — jos pasigamina tokius vaikus, kurie visai nebijo vaistų prieš juos naudojamų. Tada gaunasi dar blogesnė padėtis, negu ji pradžioje buvo. Todėl galima tikėtis toje srityje blogesnės ateities.

Acupuncture yra labai mažas užmarinimas — labai minimali anestezija, ne visiška — ne totalinė. Vakarų žmonės yra įpratę į totalinę anesteziją operacijos metu. Jie ir toliau norės totalinės. Greičiausiai bus surastas ra ateitį. Jis tiki, kad jauni chi- toks vaistas, kuris paimtas per burną pacientui atima skausmo jausmą, bet jo neužmarina. Tada toks vaistas nebus nuodingas, neveiks fiziologiškai neigiamai.

Tas chirurgas nemato didelių pakaitų chirurgijoje per ateinančius 25 metus. Inkstų persodinimas bus tikresnis. Vidaus sekrecijos liaukų (entdocrines) persodinimas bus sėkmingesnis. Gūžio liauka ir antinkstinės liaukos persodinimai bus sėkmingesni. Padidintas gūžio liaukos veikimas bus gydomas vaistais, ne chirurginiu būdu. Jis nemano, kad širdies persodinimas turi gerurgai iš kitų kraštų bus šiame krašte pripažinti tuojau lygiateisiais su šio krašto chirurgais.

Išvada. Mes, paprasti žmoneliai, stenkimės gerinti savo sveikatą, pasinaudodami mums dabar teikiamomis žiniomis. Tegul medicina progresuoja, mes apturėsime didelės naudos iš tos pirmyn eigos.

Pasiskaityti Medical Tribune, January 8, 1975.

Jau kuris laikas atspausdintą ir galima gauti knygų rinkoje

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJĄ

Alekso Abrose knyga aprašanti paskutinių 90 (1869-1959) metų Chicagos lietuvių gyvenimą ir jų atliktus darbus 664 psl. Kaina $8.00. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija.

Knygoje aprašyta pirmas Chicagon atvažiavęs lietuvis, pirmos lietuvių kolonijos, jų suorganizuotos šalpos draugijos, statytos bažnyčios, įsteigti laikraščiai, kurių viso buvo 121, 41 teatro draugija, 48 pasaulietiški chorai, 9 bažnytiniai ir 814 veikiesnių žmonių biografijos. Duoti dokumentai katalikiškų, socialistinių, laisvamaniškų ir kitų organizacijų atlikti darbai, įsteigtos mokyklos, skaityklos, banko ir kt.

Norintieji šią knygą įsigyti, prašomi parašyti čekį arba Money Orderį

AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJOS DRAUGIJOS

vardu ir pasiųsti:

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

GERIAUSIA DOVANA — GERIAUSIA DOVANA

Naujienose galima gauti puikių knygų, kurios papuoš bet kokią knygų spintą ar lentyną.

K. Bielinis, PENKTIEJI METAI, gražiai įrišta, 592 psl.	$6.00
K. Bielinis, DIENOJANT, gražiai įrišta, 464 psl.	$6.00
Prof. Vacl. Biržiška, ALEKSANDRYNAS, 1 tomas, gražiai įrištas, 431 psl.	$7.50
Prof. Vacl. Biržiška, SENŲJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA, 1 dalis. 208 psl., įrišta — $3,00, minkštais viršeliais — $2,00; II dalis, 225 psl., įrišta — $3,00. minkštais viršeliais	$2.00
Dr. K. Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS, I tomas, 300 p.	$2.00
Prof. S. Kairys, LIETUVA BUDO, gražiai įrišta, 416 psl.	$5.50
Kipras Bielinis, GANA TO JUNGO, 492 psl., minkštais viršeliais.	$5.00
Juozas Liūdžius, RAŠTAI, 250 psl.	$3.00
P. Liūdžiuvienė, ATSIMINIMAI APIE JUOZĄ LIŪDŽIŲ, 88 psl.	$1.00
Janina Narūnė, TRYS IR VIENA, jaunystės atsiminimai 170 psl.	$3.00
M. Gudelis, POVILAS MILERIS, biografijos bruožai 232 puslapiai	$3.00

NAUJIENOS,

1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. HA 1-6100

KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi gimtinio krašto laisvė ir lietuvių gerbūvis, privalo susipažinti su žemiau išvardintomis knygomis. Čia suminėtas knygas galima užsisakyti Naujienose.

Juozas Kapačinskas, SIAUBINGOS DIENOS. Atsiminimai apleidžiant Lietuvą, bėgimą nuo bolševikų ir gyvenimą tremtinių stovyklose Vokietijoje. 273 psl., kietais drobės viršeliais kaina 4 dol.

J. Audėnas, PASKUTINIS POSĖDIS. Minučių tikslumu aprašyta paskutinės nepriklausomos Lietuvos dienos ir valandos, kuriose yra išryškėjęs nesikeičiąs komunizmo klastingumas pavergiant tautas ir asmenis. 270 psl. Kaina $4.00.

ČIKAGIETĖS ĮSPŪDŽIAI KOMUNISTŲ PAVERGTOJ LIETUVOJ. Autorė buvo Vilniuje, Trakuose, Druskininkuose, Kaune, Naudakiuose, Klaipėdoje ir Palangoje. Vaizdus aprašymai, ką ji ten matė, kokias kalbas girdėjo ir ką jai žmonės pasakė. 95 psl. $1.50. Yra taip pat išversta į anglų kalbą.

D. Kuraitis, MAGIŠKUOJU KILIMU Į VILNIŲ. Kelionės į Lietuvą įspūdžiai. Iliustruota foto nuotraukomis. 331 psl. $3.00.

D. Kuraitis, KELIONĖ Į ANAPUS GELEŽINĖS UŽDANGOS. Autoriaus pastabumą neapgauna Inturisto ir agitpropo propaganda bei užmaskavimai. Abi knygos parašytos lengvu, gražiu stiliumi.

Vincas Žemaitis, LIETUVIŲ ETNINIŲ SIENŲ KLAUSIMAIS. 3 istoriniai žemėlapiai. 106 psl. Kaina $2.00.

Vincas Žemaitis. LIUBLINO UNIJOS SUKAKTIES PARAŠTĖJE. 84 psl. Kaina $1.50.

Šie ir kiti leidiniai yra gaunami

NAUJIENOSE, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

atsilankant darbo valandomis arba užsakant paštu ir pridedant čekį ar pinigine perlaidą.

JEIGU NEBŪTŲ SENŲJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ, NEBŪTŲ IR NAUJŲJŲ!

Prof. Vaclovo Biržiškos "Senųjų Lietuviškų Knygų Istorija" yra veidrodis, kuriame atsispindi pirmųjų lietuviškų knygų kelias. Kietais viršeliais įrištos knygos kaina yra tik $8.00, minkštais $2.50.

Knyga Jums bus pasiųsta, jei atsiųsite pinigus šiuo adresu:

NAUJIENOS, 1739 S. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608.

J. AUGUSTAITIS

ANTANAS SMETONA IR JO VEIKLA

154 psl. knyga. Kaina $2,50

Nei vienas žmogus, norįs pažinti nepriklausomos Lietuvos ir Antano Smetonos valdymo laikotarpį, negalės apsieiti be J. Augustaičio parašytos studijos. Ši knyga būtina kiekvienam, norinčiam pažinti netolimą Lietuvos praeitį. Lietuvoje gyvenusieji ir Smetonos valdymo laikotarpį pažįstantieji žmonės tvirtina, kad J. Augustaitis teisingiausiai ir tiksliausiai aprašė ir įvertino Antano Smetonos veiklą.

J. Augustaičio knygą galima gauti Naujienose, darbo valandomis. Kas negali užeiti į "Naujienas", tai prašomas persiųsti $2.50 čekį arba Money Orderį, pridedant 20 c. persiuntinuo paštu, tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. HALSTED STREET, CHICAGO, ILLINOIS 60608

Gavę pinigus, tuojau knygą pasiųsime.

It's a question of maturity.

A lot of people don't buy U.S. Savings Bonds because they think it takes them 10 years to mature. Take another look. The old green Bond ain't what it used to be. Now Bonds mature in less than 6 years.

That's one reason Bonds are so popular nowadays. They're simple to buy, and one of the surest ways to build a nest egg for something (or someone) special.

U.S. Savings Bonds. Maturity at 5 years, 10 months. If you don't want to use that money right away, there's a 10-year extension privilege. Either way, you'll find that Bonds mature at just the right age for you.

Take stock in America.

Bonds mature in less than six years.

The U. S. Government does not pay for this advertisement. It is presented as a public service in cooperation with The Department of Self Insurance and The Advertising Council.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street Chicago, Ill. 60608

ALGIRDAS GUSTAITIS

BENDRUOMENĖ IŠLEIDO NETINKAMĄ LIETUVOS ŽEMĖLAPĮ

(Tęsinys)

Neleistinai bandoma atsižadėti Augustavo

1920 m. tarp nepriklausomos Lietuvos ir Sovietų Rusijos Maskvoje pasirašytoje taikos sutartyje Lietuvai pripažintas Augustavas. Ta sutartimi dažnai naudojamasi netgi tarptautiniai, nors ja Lietuvai sienos išvestos toli gražu per mažos, apkapotos lietuvių tautos nelaimei. Betgi tos sutarties paragrafų, sutartų sienų nei jokiu būdu neleistina patiems lietuviams menkinti, ją dar mažinti ir netgi viešai per žemėlapį nurodyti, kad tos sienos Lietuvai išvestos per didelės, ir štai dabar, J. Kavaliūno komisijos paramstomas J. Andrius tą sutartį laužo ir iš Lietuvos atima Augustavą!

Toks elgimasis yra paraidžiui vykdymas dabartinės Sovietų Rusijos nurodymų: kur tik galima griauti ir naikinti visus nepriklausomos Lietuvos vyriausybės atliktus darbus, įskaitytinai Lietuvos ribas. Griauti nepriklausomos Lietuvos sienas ir viską, kas jų ribose buvo gražaus, kilnaus, patriotiško, tautinio, istoriniai lietuviško.

Be to, dar netgi rastu bando skleisti lietuvių tautai nepriimtiną melą, esą, Augustavas turįs priklausyti Lenkijai, esą, Augustave ir apylinkėse nesą save lietuviais laikančių, kaip rašo tame "Draugo" kultūr. priede 1974.I.5 d. Augustavas buvęs paskirtas Lenkijai 1569 metais.

Iš kur gauti tie nurodymai? Argi save lietuviais laikantiems reikia vis ir vis iš naujo įrodinėti, kad nei lenkai, nei rusai, nei jų slegiami gudai neleidžia į mažesnes lietuvių kolonijas siųsti lietuviškos spaudos, ją prenumeruojančius areštuoja, neleidžiama steigti lietuviškų mokyklų, skaityklų, tautinių šokių vienetų ir pan. Taip pat draudžia lietuviškai kalbėti ir neleidžia lietuviais užsirašyti per gyventojų surašinėjimus. Tai kaip tokie andriai gali tenai surasti lietuvių? Juo labiau, kad tų sričių lietuviškai reikalais visiškai nesidomi ir apie tai nieko neišmano.

Žemėlapio "autorius" bus pamiršęs, kad 1569 m. pasirašyta vadinama Liublino unija, kuri tuvių tautai buvo savotiškai primesta. Rengiantieji Lietuvos žemėlapius privalo žinoti ne tik Liublino unijos aktą, bet ir daugybę kitokių lietuvių tautai reikšmingų istorinių įvykių. Dr. A. Šapoka, baigdamas Lietuvių Enciklopedijos XVI t. 337 psl. straipsnį apie Liublino uniją, rašo: "Tuo atgimusi lietuvių tauta ją visad vertino kaip šaltinį didelių nelaimių, nešėją netvarkos, kuri privedė prie valstybės žuvimo".

O tą žuvimo idėją J. Andrius atkakliai gina "Draugo" kultūriname priede. Tame straipsnyje yra kitokių neteisingų, lietuviams žalingų minčių.

Panašiai "argumentuojant" Sovietų Rusija įrodinėja, kad, esą, 1940 m. nepriklausoma Lietuva pati savo noru įstojusi į Sovietų Sąjungą, kas yra memelas. Panašiai kada nors gal Vokietija bandys įrodinėti, kad Hitlerio laikais nepriklausoma Lietuva savo noru Vokietijai atidavusi Klaipėdos kraštą, kas irgi yra žiaurus melas.

Koks autorius yra J. Andrius?

J. Andrius save įkyriai pristatinėja kaip to Lietuvos žemėlapio autorių savo pavardę atsispausdinęs pasipūtėliškai didelėmis, storomis raidėmis, tarsi nuo raidžių ploto pareina garbės ir nuopelnų svoris.

Iš kur jis gavo pagrindinius griaučius L. Encikuopedijos 1956 m. išleistam Lietuvos žemėlapiui? Jis skelbiasi ne tik dirbęs Lietuvos kariuomenės Topografijos skyriuje, bet net buvęs jo viršininku.

Lietuvos Kariuomenės vadas gen. Stasys Raštikis savo raštų III tomo "Įvykiai ir žmonės", skyriuje Lietuvos kariuomenės dalys ir jų vadai, apie Karo Topografijos skyrių 168 psl. rašo:

"Karo topografijos skyrius rūpinosi Lietuvos žemėlapių paruošimu ir jų gamyba. Tam skyriui vadovavo plk. inž. A. Krikščiūnas".

Lietuvių Enciklopedijos XIII t. 113 psl. yra žinių apie plk., inž., doc. Antaną Krikščiūną. Jis gimė 1891.VI.6 d. Ašmintos km., Prienų valsč., Marijampolės aps. Mirė 1942.VI.16 d. A. Panemunėje. Pasimokęs Lietuvoje, 1910-15 m. studijavo ir baigė Maskvos Geodezijos institutą. Kaip topografas dirbo įvairiose Rusijos vietose. Lietuvos atstovybei tarpininkaujant demobilizuotas 1921 m. ir tuoj sugrįžo į Lietuvą. 1922 m. buvo paskirtas Vyriausiojo Kariuomenės Štabo Topografijos skyriaus viršininku. Iš tų pareigų atleistas 1940 m. okupantų bolševikų.

Reikšmingu sutaupimu, tuose rašiniuose neužsimenama apie J. Andrių.

Mirus plk. inž. doc. A. Krikščiūnui nėra lengva sužinoti, ar Lietuvos Topografijos skyrius nerengė Lietuvos žemėlapio 1:500,000 masteliu? Jei rengė, ar kas to žemėlapio neišgelbėjo, neišsivežė į užsienį? Kas tokį išgelbėjimą, jei jis buvo, yra atlikęs? Kodėl LE 1956 m. išleistame Lietuvos žemėlapyje, kurio sudarytoju skelbiasi J. Andrius, yra mastelis 1:500,000, o 1973 m. LB išleistame kitokio didumo Lietuvos žemėlapyje jokio mastelio nėra? Žinantiems reikėtų paskelbti ar man parašyti.

Neleistina atsisakyti Baltstogės, Baltvydžio miškų

Lietuviams reikia siekti ne mums nepriimtinų ribų, bet tokių, kurios yra naudingos lietuvių tautos ir gali būti rimtai pariamiamos teisingais, logiškais argumentais, duomenimis.

Dr. Z. Ivinskis parašė ir 1947 m. V. Vokietijoje išleista jo studija Lietuvos sienų klausimu, su priedu: Lietuvos žemėlapiu, užvardintu Map of the Boundries of Lithuania, braižytu arch. S. Šlapelio. Be kitko, ten išvesta Lithuania Proper (Lithuania propria) riba, Lietuvai priskirianti Balstogeę, dalį Baltvydžio miškyno. Toji linija pakartota 1956 m. LE išleistame Lietuvos žemėlapyje, bet 1973 m. LB jos jau nėra. Ar taip staiga "išnyko" tenai gyvenantieji lietuviškos kilmės žmonės? "Ekspertai ir žinovai" nukapojo galimybes Lietuvai atgauti mūsų tautai teisėtai turinčias priklausyti žemes. Apie tų sričių lietuviškumą ne kartą rašiau įvairioje lietuvių spaudoje.

Bendruomenės išleistą žemėlapį reikia slėpti nuo žmonių!

Plačiai garsintas ir garsinamas Lietuvos žemėlapis, JAV LB švietimo Tarybos išleistas 1973 m. yra parengtas ne tik nemokšiškai, su stambiomis ir gausiomis įvairių rūšių klaidomis, bet net neleistinai, nusikaltėliškai atsižadant lietuvių tautai turinčių priklausyti žemių. Etnografinių lietuvių tautos žemių paskira užsienio lietuvių grupelė negali atsisakyti! Etnografinių lietuviškų žemių yra reikalavę įvairiose valstybėse vykusios lietuvių konferencijos, jų reikalavo ir Lietuvos Seimas.

Lietuvių tautai kenksmingų žemėlapių negalima spausdinti (nors jau atspausdino!). Tuo neabejotinai pakenkiama lietuvių tautai, jos ateičiai.

Gerokai prieš spausdinimą skelbiau įvairioje lietuvių spaudoje nedaryti dar vienos klaidos ir neišleisti dar vieno Lietuvai kenksmingo Lietuvos žemėlapio. Nepaklausė manęs ir pakenkė ne tik vien lietuviams, bet ir latviams ir estams ir bendrai Pabaltiečių būsimai laisvei.

Tą LB išleistą Lietuvos žemėlapį reikia slėpti nuo žmonių, jo nerodyti, nesiuntinėti svetimiems ir jokiu būdu neleisti iš jo mokytis lietuvių jaunimui. Turimus ar įmanomus surinkti to žemėlapio egz. reikėtų sunaikinti.

Lauktina teisingo Lietuvos žemėlapio išleidimo, taip pat su motyvuotais teisingais raštiškais paaiškinimais apie lietuvių tautai siektinas žemes.

(Pabaiga)

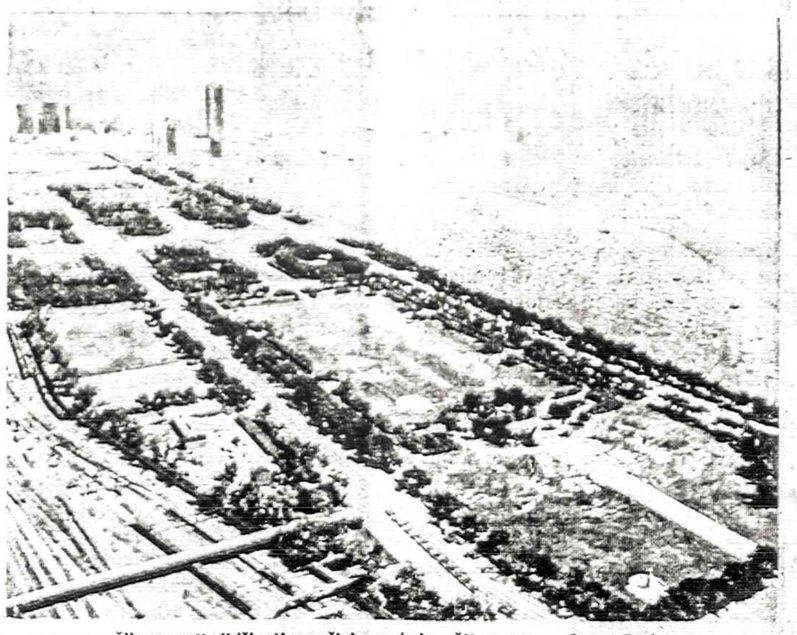

Čikaga gali didžiuotis gražiais pa kais. Čia matomas Grant Parkas.

Brandto "Ostpolitik"

Lenkų spauda persispausdino iš vokiečių savaitraščio "Ostpreussenblatt" keletą Amerikos ambasados Švendijoje patikslinimų pasiųstų į Washingtoną praeito pasaulinio karo metais, jų tarpe ir patikslinimą 1944 m. rugsėjo mėnesio pasikalbėjimo su Willy Brandtu.

Į klausimą, koks yra jo nusistatymas dėl būsimų Vokietijos rytų sienų, Brandt atsakęs, kad tų sienų reikalu jis nesivaduoja jokiais tautiniais jausmais. Jis proponavo, kad didesnioji Rytprūsių dalis su Karaliaučium imtinai būtų nuo Vokietijos atskirta ir atiduota Lenkijai. Taip pat ir Dancigas turi būti Lenkijos dispozicijoje. Brandt pridūrė, kad tokiu atveju visi tų sričių vokiečiai gyventojai turi būti iškeldinti.

Amerikos ambasada dėl tų Brandto pareiškimų padarė pastaba, kad tas propozicijas ji skai to išmintingomis, juo labiau, kad jas pareiškė vokietis.

(Tą dalyką aptarė Stefan Lubomirski emigrantų MSZ Londone leidžiamoje vokiečių spaudos apžvalgoje).

"Ostpolitik"

Dziennik Związkowy rašo: Vokiečių Federalinėje Respublikoje pravesta anketa Rytų politikos (Ostpolitik) klausimu parodė, kad daugumas apklaustųjų nėra patenkinta ligšioliniais tos politikos rezultatais

57 nuošimčiai apklaustųjų atsakė, kad yra nusivylę "Ostpolitika", 22 nuošimčiai yra patenkinti, 21 nuošimtis neturėjo aiškaus nusistatymo.

Gamta buvo kerštinga praėjusiais metais

Praėjusieji 1974 metai buvo Amerikai žiauriai nuostolingi: gamta keršijo turbūt už aplinkos teršimą.

Praeitais metais JAV-bės "aplankė" apie 960 tornadų, potvynių, smarkių audrų ir įvairių kitokių gamtos katastrofų, nusiaubusių daugybes vietovių visoje eilėje valstijų. Jų pridaryti nuostoliai siekia arti pusantro bilijono (milijardo) dolerių. FDAA (Federalinė nukentėjusiems nuo gamtos nelaimių šelpti) administracijos pranešimu, gamtos nelaimės ištiko 31 valstiją ir tris JAV teritorijas, kurias Prezidentas paskelbė reikalingomis skubios pagalbos. Devynios valstijos, jų tarpe ir Illinojus, buvo paskelbtos katastrofų ištiktomis po du ir daugiau kartų.

Ypač žalingi ir nuostolingi buvo pernykščiai tornadai. Iš ankstybo pavasario per balandžio pirmąją savaitę jie nusiaubė 187 apskričius dešimtyje valstijų, palikdami 336 žmones užmuštais, 9,000 sužeistais ir beveik 5,000 šeimų benamiais. Iš sužeistųjų 1,230 žmonės buvo gydomi ligoninėse.

Illinojus buvo paskelbtas gamtos katastrofos ištiktu dukart— balandžio 11 ir birželio 10 d.

Kratos ir suėmimai okupuotoj Lietuvoj

Lenkų DP praneša iš Londono: Kaune suimti du lietuviai: Balys Gajauskas ir Algirdas Petrasevičius. Baltijoj sulaikytas Albertas Zimiskas. Visiems trims iškeltas kaltinimas platinus Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kroniką".

SKAITYK IR KITAM PATARK SKAITYTI DEMOKRATINĮ DIENRAŠTĮ "NAUJIENAS"

DĖDĖS ŠERNO GYVENIMO BRUOŽAI

YRA GERIAUSIA DOVANA

Vyresnieji Amerikos lietuviai Juozą Adomaitį - Dėdę Šerną asmeniškai pažino, skaitė jo straipsnius, knygas ir klausėsi jo paskaitų. Dabar jie gali paskaityti gražiai surašytą Dėdės Šerno gyvenimą. Jiems bus įdomu prisiminti senus laikus ir paskaityti gražių istoriją. Naujai atvykęs lietuvis galėtų žiemos ar vasaros pasiskaitymams nupirkti Antano Rūko parašytą VIENIŠO ŽMOGAUS GYVENIMĄ — Dėdės Šerno gyvenimo bruožus. Jie pradžiugins kiekvieną, kas ji atsimena ir pažinojo, o naujiesiems ateiviams, jaunimui, rašytojo ANTANO RŪKO lengvas, vaizdus, gražia literatūrine forma pasakojimas duos progos susipažinti su mūsų pirmųjų išeivių šviesuolių gyvenimu ir jų kieta, ideologine veikla.

Antanas Rūkas, VIENIŠO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Juozo Adomaičio - Šerno gyvenimo bruožai. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija, Chicago, 1962 m. 206 psl., kaina 2 dol.

GAUNAMA "NAUJIENŲ" ADMINISTRACIJOJE

POEZIJOS VEIKALAI

Poezija — kaip pavasaris, kuris pradžioje pro tirpstantį sniegą liepia žydynui išskleisti mažuti deimantu spindintį žiedą, apkaišo medžių šakas žirginiais, kaip konfetėmis ir pamažu įveda į gamtos vaizdu ir garsų stebuklus. Dramatiškai besikeičiančiuose gamtos scenovaizdžiuose svajoja, juokauja ir verkia poetai, pajėgdami išreikšti žodžiais jausmų ir minčių gelmes.

Naujienose yra gausus pasirinkimas poezijos leidinių:

1. J. Augustaitytė-Vaičiūnienė, ŽVAIGŽDĖTOS NAKTYS. Didelio formato, 126 psl. Kaina $1.—
2. Jurgis Baltrušaitis, ŽEMĖS PAKOPOS. Elegijos, giesmės, poemos. Kišeninio formato, 157 psl. Kaina $2.00.
3. Butkų Juzė, EILĖRAŠČIAI IR RAŠTAI. 155 psl. $1.50.
4. Vincas Jonikas, LYDĖJAU VIEŠNIĄ VĖTROJE. Eilių rinktinė, 169 psl. Kaina $3.00.
5. Kleopas Jurgelionis, GLŪDI - LIŪDI. Lyrikos eilės, 105 psl. $2.00.
6. Anafolijus Kairys, AUKSINĖ SĖJA. Eilėraščiai, 86 psl. $2.00.
7. Nadas Rastenis, TRIJŲ ROŽIŲ ŠVENTĖ. Eiliuoti pasakojimai apie 3 išvietintas lietuvaites senovės laikais; su autoriaus iliustracijomis. $5.00.
8. Nadas Rastenis, THE FOREST OF ANYKŠČIAI, Antano Baranausko "Anykščių Šilelis", vertimas. 42 psl. $2.00.
9. Balys Rukša, UGNIES PARDAVĖJAS. Eilės, 95 psl. $1.00.
10. Stasys Santvaras, ATDARI LANGAI. Rinktinė lyrika, 167 psl., $3.00
11. Stasys Santvaras, AUKOS TAURĖ, 5-ji lyrikos knyga. 152 psl. $2.50.
12. Petras Sagatas, SAULĖLEIDŽIO SPINDULIUOSE. Eiliuoti kūrinėliai, 92 psl., $1.00.
13. Petras Sagatas, PLAUK, MANO LAIVELI. Eilėraščiai, 112 psl. $1.00.
14. Eugenijus Gruodis, AGUONOS IŠ SMĖLIS. Eilės, 70 psl., $1.00.
15. Elena Tumėnė, KARALIAI IR ŠVENTIEJI. Eilėraščiai, 80 psl. $2.50
16. Alfonsas Tyruolis, METŲ VINGIAI. Lyrikos rinktinė, 180 psl. $3.00
17. Jonas Valaitis, SENOVĖS LIETUVIŲ DIEVAI. Mitologijos posmai 55 psl. $1.00.
18. Adomas Jasas, BŪK PALAIMINTAS. Poezija, 115 psl. $3.00.

Norėdami įsigyti šias ar kitas knygas, prašome atsilankyti į Naujienų raštinę arba užsakyti paštu, pridedant čekį ar piniginį orderį.

NAUJIENOS,
1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

Nesenai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina $2.00.

Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, chorai, grupės, užsakiusios 10 ar daugiau egzemplionių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA" naujam skaitytojui tik už $5.00 metams!

7722 George St.
La Salle, PQ., Montreal 690,
Canada

(Reguliari prenumerata — $10.00)

Prašome iškirpti ir prisiųsti su virš nurodytu prenumeratos mokesčiu.

(Pavardė ir vardas)

(Tikslus adresas)

Walton's Kilimų Didžiulio Atidarymo proga, sutaupysit nuo $2.00 - $6.00 už kvadr. yardą

puikių kilimų, įskaitant padėklą ir įdėjimą.

DAR GAUSITE 10% NUOLAIDĄ PARODĘ ŠĮ SKELBIMĄ.

Pasinaudokite šia proga ir apsilankykite mūsų parduotuvėje. Vytautas Muliolis jums mielai patarnaus ir patars, kokie kilimai tiks Jūsų butui.

VALANDOS: Pirm. iki Penkt. 9:30 iki 9:30, Šešt. 9:30 iki 5:30 p.p., Sekm. 12 vd. iki 5 v. v.

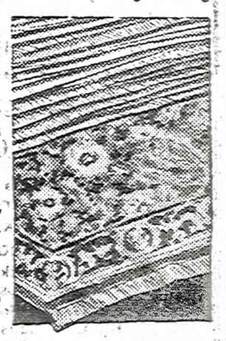

WALTON CARPETS

5635 S. PULASKI RD., CHICAGO, ILL. 60629

TEL. — 582-4600

Taupykite dabar pas mus

MEMBER FSLIC Federal Savings & Loan Insurance Corp. Your Savings Insured to $40,000

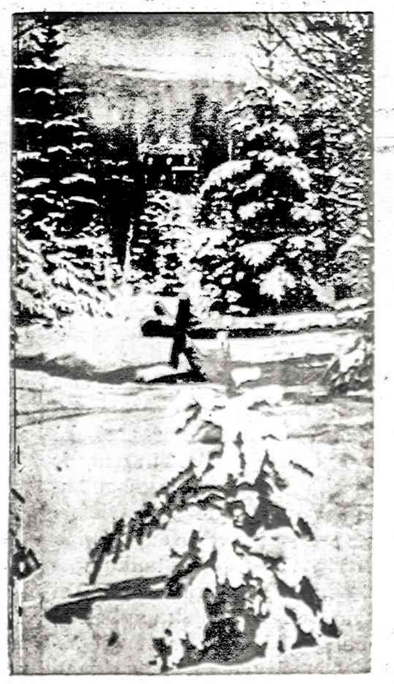

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirma, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuošimčius nuo mėnesio pirmos.

NEW RATES ON SAVINGS CERTIFICATES

7½% PER ANNUM: $5,000.00 OR MORE 4 YEAR MATURITY

6¾% $5,000.00 OR MORE 30 MONTHS MATURITY

6½% $2,500.00 OR MORE 1 YEAR MATURITY

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St. Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Įsteigta 1923 metais. Tel. 421-3070

Įstaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:

In Chicago $30.00 per year, $16.00 per six month, $8.50 per 3 months. In other USA localities $26.00 per year, $14.00 per six months, $7.50 per three months. Canada $30.00 per year; other countries $31.00 per year.

15 cents per copy.

Dienraščio kainos:

Chicagoje ir priemiesčiuose:

metams	$30.00
pusei metų	$16.00
trims mėnesiams	$8.50
vienam mėnesiui	$3.00

Kitose JAV vietose:

metams	$26.00
pusei metų	$14.00
trims mėnesiams	$7.50
vienam mėnesiui	$2.50

Kanadoje:

metams	$30.00
pusei metų	$16.00
vienam mėnesiui	$3.00

Užsieniuose:

Metams	$31.00
pusei metų	$18.00
vienam mėnesiui	$4.00

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. Telef. HAymarket 1-6100.

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Okupantai Simo Kudirkos nepalaužė

Praeitą sekmadienį, saus. 19 d., Simas Kudirka buvo Chicagoje. Jį pakvietė Stanley Balzekas Jr., Balzeko muziejaus pirmininkas, Martinique restorane suruošė jam pagerbimo vakarienę ir suruošė kelias spaudos konferencijas. Šeštadienio popietę Simas Kudirka kalbėjosi su lietuviškų laikraščių reporteriais Balzeko muziejaus patalpose, o sekmadienį jis pasimatė su Chicago Sun Times redakcijos atstovais. Chicagoje Kudirka išaiškino kelis lietuviams rūpimus klausimus.

Pasikalbėjimo metu jis pareiškė, kad jokio ieškinio JAV vyriausybei jis neįteikė ir nesirengia įteikti. Buvo pasklidęs gandas, kad Kudirka, paklusęs kreivų patarėjų, tokį ieškinį jau įteikęs, bet pats Kudirka paneigė tokius gandus. Jis jokio ieškinio neįteikęs ir nesirengiąs įteikti. Kudirkos pasikalbėjimas su lietuviškos spaudos atstovais šiomis dienomis bus paskelbtas Naujienose.

Sekmadienio vakare Simas Kudirka padarė įdomius pareiškimus Chicagoje išeinančiame angliškame Chicago Sun Times. Jis gana plačiai aiškino amerikečiams apie sovietų kalėjimus ir visą žiauraus valdymo sistemą. Jam savo akimis teko matyti kankinimus ir žudymus. Jis papasakojo ir apie save, kiek jam teko nuo komunistinio okupanto iškentėti. Be kitų dalykų, Sun Times reporteriui Kudirka pasakė:

> "Per keturis kalėjimo metus jie leido tiktai du kartu žmonai mane aplankyti ir vieną kartą motinai. Kodėl? Todėl, kad jie norėjo mane palaužti. Jie išgalvoja labiausiai rafinuotas kankinimo priemones. Jie neleido manęs gydyt ir beveik sugadino mano virškinimo sistemą, reikalaudami, kad aš pasmerkčiau savo praeitį ir turėtus įsitikinimus. Jie pasakojo žmonai, "Kuriam galui tau jo laukti? Juk jis yra tiktai išdavikas" (Chicago Sun Times, 1975 m. sausio 20 d., 14 psl.).

Mes visi žinome, kad sovietų jūros policininkai pradėjo daužyti Simą Kudirką Amerikos laive. Kudirka nepaklausė admirolo ir atsisakė pasiduoti. Kai sovietų policija bandė jį griebti, jis kirsdavo, ištrūko iš admirolo — policininko rankų ir pabėgo į kitą laivo aukštą. Galų gale jis buvo apdaužytas, sumuštas, suraišiotas, apspardytas ir išneštas į sovietų laivą, pavadintą "SovieckajaLitva". Jis buvo nuvilktas į laivo kajutę ir tenai gerokai apdaužytas. Jeigu ne įsakymas iš Maskvos, tai sovietų policija, ko gero, Simą Kudirką būtų iki mirties sumušusi. Rusai paliko kankinimo žymes Kudirkos kūne.

Vėliau jis buvo kankinamas įvairiuose kalėjimuose, prieš teismą ir teismo eigos metu. Rusai reikalavo, kad Kudirka pasmerktų savo pastangas pabėgti nuo sovietinio laivo. Kankinimui nebuvo galo ir po to, kai teismas jam paskyrė dešimties metų bausmę. Okupanto agentai Kudirką kankino, bet jis nepalūžo. Jis ne tik atsispyrė kančioms, bet jis iki paskutinės minutės kovojo prieš okupantą. Tą kovą jis yra pasiryžęs vesti ir toliau. Jis aiškina amerikiečiams, kad jis 1930 metais gimė laisvoje Lietuvoje, dar prieš rusų karo jėgų invaziją. Lietuvoje jam buvo duotas nesukraipytas auklėjimas. Jo tėvai ir mokytojai įkvėpė jam meilę katalikų tikėjimui ir meilę tiesai. Rusai panaikino Lietuvos laisvę, įvedė tiro niją ir 500,000 žmonių išsiuntė į koncentracijos stovyklas. Jie išvežė geriausius Lietuvos sūnus ir dukteris. Išvežtieji įvairiausiais būdais buvo laužomi ir kankinami. Simas Kudirka iškentėjo visas kančias, bet nepalūžo.

Kudirkai padėjo kietas jo užsispyrimas ir stipri valia. Kudirka mokėjo atsispirti patiems smarkiausiems okupanto smūgiams, bet Kudirką išlaisvinti padėjo toks pat vieningas Amerikos lietuvių užsispyrimas. Amerikos lietuviai suglaudė visas savo jėgas, veikė galinguosius, naudojo pačias geriausias priemones, išlaisvinti ne tik Kudirką, bet ir visą jo šeimą. Bet Amerikos lietuvių vienybei gręsia didelis pavojus. Iki šio meto lietuviai mokėjo dėti į šalį antraeilius dalykus, bet dirbti vieningai dėl paties svarbiausio — lietuvių tautos laisvės.

Didelės Amerikos lietuvių daugumos vienybė dar tebėra stipri. Jie žino, kad pavergtas kraštas dar neišlaisvintas ir priešas dar gana stiprus. Jie supranta, kad užsienyje gyvenantieji lietuviai galės būti naudingi pavergtiems broliams, jeigu jie ir toliau dirbs vieningai, jeigu jie nepatikės melagingiems okupato pažadams ir nesiryš bendradarbiauti su priešu. Okupantas siuntinėjo Amerikon sirenas ir diplomatus. Iki šio meto jam nepavyko palaužti kieto lietuvių užsispyrimo. Bet šiandien atsiranda vienas kitas, kuris atidžiai išklauso okupanto.

Vietoj sirenų, šiandien siuntinėjami mokslo titulais apdangstyti partijos nariai, jie kelia naujus argumentus ir siūlo užvesti dialogą, nors aiškiai nepasako, su kuo tas dialogas turi būti vedamas ir kuriais sumetimais. Pavergtai lietuvių tautai jie nieko neprižada, bet aiškiai galvoti nemokančius jie klaidina. Neaiškios sąvokos gali pakenkti reikalingai vienybei.

A. TAMULYNAS

Sportas ir fizinis lavinimas Marijampolės Rygiškių Jono gimnazijoj

Priežastys trukdžiusios ankstyvesnį sporto vystymąsi Nepriklausomoj Lietuvoj

Kada laisvosios Europos tautos jau beveik visą šimtmetį ugdė — puoselėjo fizinį lavinimą ir sportą, kada kiekviena laisva tauta, jei ji neturėjo susikūrusi savo tautinės fizinio lavinimo sistemos, pasiskolinusi ją iš kitų, pritaikė savo krašto sąlygoms ir išsiugdė reikiamą skaičių šios srities prityrusių žmonių.

Tuo tarpu lietuvių tauta — rusų pavergta, vilko sunkų vergijos jungą, negalėjo: negalėjo dalyvauti jokiuose sporto, fizinio lavinimosi sąjūdžiuose.

Iš pavergėjo jokio palikimo sporto srityje negavo ir šioje srityje prityrusių žmonių nebuvo.

19 amžiaus pabaigoj atskiros tautinės fizinio lavinimo sistemos suartėjo — įgavo tarptautiškumo. Sportas, žaidimai, gimnastika virto priemone pilnutinio žmogaus ugdymo. Lietuvinams ši galimybė — pasirinkti fizinio lavinimo sistemą, kuri geriau tiktų lietuvių jaunimui auklėti — pavergėjo buvo atimta. Išeikvota daug tautos energijos kovoj dėl laisvės. sustabdyta visose srityse kultūrinė pažanga. Pagaliau lietuvių tauta parodė, kad ji nenori kitų pavergta mirti — prisikėlė nepriklasomam laisvam gyvenimui. Nuo dabar visų kultūrinių sričių tvarkymas, jų tolimesnis ugdymas — pačių lietuvių rūpestis. Tarp kitų kultūrinių sričių nebuvo pamirštas ir sportas, bet jo eilė atėjo tik vėliau, šioj srityj neturėjome visai prityrusių žmonių, kurie būtų rūpinęsi sporto organizavimu. Todėl sportas turėjo žengti pirmuosius naujagimio žingsnius.

Mokykloms trūko fizinio lavinimo (kūno kultūras) mokytojų. Todėl buvo skiriami kūno kultūros mokytojais visai ne tos srities žmonės, nesusipažinę su fizinio lavinimo sistemomis. Dažnai jiems trūko pagrindinių metodinių ir pedagoginių žinių. Bet vistik jie buvo savi lietuviai — dirbo kaip sugebėjo. Daugelis iš jų vėliau įsigijo reikiamų žinių, belankydami fizinio lavinimo kursus. Darbo sąlygos jiems buvo sunkios. Bendros fizinio lavinimo programa visoms mokykloms nebuvo. Kūno kultūros mokytojai turėjo paruošti — suplanuoti savo dėstomo dalyko medžiagą ir ją siųsti Švietimo ministerijai patvirtinti. Taigi dirbo kaip kas išmanė pagal savo sugebėjimus ir pagal savo pasiruoštą planą. Sporto aikščių, salių, ir įrankių veik nebuvo.

Reikėjo ieškoti naujų kelių — teko dairyti į Vakarų tautas ir iš jų skolintis fizinio lavinimo sistemas ir jas derinti mūsų krašto sąlygoms — mokyklose buvo daugiau praktikuojama švedų ir čekų Sakalų gimnastikos sistemos, na, ir vokiečių Turner. Ir tik įsteigus Kaune kūno kultūros rūmus (1932 m.) fizinis auklėjimas įgavo naują kryptį — dr. Alg. Vokietaičiui vadovaujant, buvo sudaryta pagal dr. Gaulhofer ir dr. M. Streicher pedagogines idėjas atitinkama mūsų krašto sąlygoms mokyklinė fizinio lavinimo sistema.

1924 m. įstojau į Marijampolės R. J. gimnazijos trečiąją klasę. Tuomet kūno kultūrą dėstė mokytojas Simas Babarskis — atsargos karininkas, dalyvavęs Lietuvos Nepriklausomybės kovose, o mergaitėms dėstė mokytoja Juzė Vaičiūnienė. (Prieš tai dėstė V. Kasakaitis ir Ladigienė).

Mokytojas S. Babarskis buvo sausas, liesas, vidutinio ūgio vyras. Tylus , eina kiek galvą nuleidęs, atrodo užsimąstęs. Jis nemokėjo būti linksmas, bet taip pat nebuvo ir piktas. Drausme pamokų metu nepasižymėjo. Turėjome dvi savaitines kūno kultūros pamokas. Aukštesnėse klasėse dar buvo viena karinio rengimo pamoka.

Kūno kultūros pamokos, taip jas tuomet vadino, mokiniams buvo savotiška pramoga pasijusti laisviau kaip per kitas pamokas. Kokį tikslą tos pamokos turėjo — mums visai nerūpėjo ir mokytojas mums to neaiškino. Mums pakako to, kad nereikėjo klasėje suole sėdėti, na, dar kiti mėgo šį tą pažaisti, jei žiemą tai sniege pasimurdyti.

Paprastai po sakmbučio išsirikiuodavome gimnazijos kieme. Atėjęs mokytojas pasveikinadvo: Sveiki, vyrai. Atsakydavome — sveikas tamsta, na ir eidavome į gimnazijos aikštelę, kuri buvo kitoj pusėj plento beveik prieš gimnaziją (Prieš vokiečių bažnyčią, taip ją vadinom). Aikštelė nedidelė ir joje beveik jokių įrengimų gimnastikai nebuvo. Kartais darydavome šiokią tokią mankštą: rankas pirmyn, atgal, aukštyn žemyn. Bet, deja, toji mūsų mankšta toli gražu buvo nuo tikrosios mankštos. Visi judėsiai buvo aliekami su įtemptais rankų, kojų, liemens raumenimis. Ir toji mankšta nedarė mūsų judesių lankstesniais, gražesniais. Tokie dirbtini — kieti judėsiai, atliekami suspaustais, įtemptais raumenimis per pamokas mažai prisidėjo prie jaunimo judesių su kultūrinimo. Mokiniai, kurie buvo sustingę kūnu ir judesiais tokie ir paliko .

Kaip mes eidavome, ar bėgdavome pamokų metu, niekam galvos neskaudėjo, ar tu bėgdamas krypuoji kaip antis į šalis, ar galvą nuleidęs, lyg pamestų pinigų ieškotum, ar kad vienos kojos pirštai nusukti per daug į šoną, o kitos kojos pirštai į vidų — makytojas mums tų klaidų netaisė, o patys mokiniai ne visi sugebėjo tas klaidas pašalinti.

Keletą žodžių noriu pasakyti ir apie šuolius į tolį, kuriuos mes šiek tiek praktikavome per fizinio lavinimo pamokas. Šuolis į tolį atliekamas kaip vienas ištisinis veiksmas, nors jis yra sudarytas iš šių pagrindinių dalių:

įsibėgėjimo, atsispyrimo, kūno lėkimo ore ir nusileidimo žemėn. Visas mokytojo dėmesys buvo nukreiptas į nusileidimą žemėn, t. y. kad mokinys nusileistų žemėn ant abiejų kojų suglaustų pėdų, kojos keliuose būtų šiek tiek sulenktos, rankos ištiestos pirmyn ir aukštyn. Žinoma, tokių šuolių didesnio nuotolio neįmanoma atsiekti.

Žaidimų labai mažai praktikavome. Tai bene vienas kvadratas buvo, kurį visi žaisdavome, kartais žaisdavome muštuką. Be to, bandėme žaisti ir krepšinį, bet ir šio žaidimo nieko neišėjo; nes veik jokių taisyklių nesilaikėme, o gavęs sviedinį bėgdavo tiesiai pats mesti į krepšį, bet ir tai neįkrisdavo.

Mokytojo darbo sąlygos buvo sunkios, ypač žiemos metu nebuvo gimnastikos salės. Todėl gimnastikos pamokos buvo pravedamos lauke: išsirikiavę kiek pažygiuodavome dažniausiai Kauno plentu arba kartais bėgdavome kokį kilometrą ir grįždavome atgal. Lyjant kūno kultūros pamokas praleisdavome klasėje, bet mūsų mokytojas neišnaudoveik neturėjo įtakos į mokinių niams teoretinių žinių taip reikalingų iš vienos ar kitos sporto šakos. Be abejo, makytojas negalėjo duoti mums tų žinių, nes jam sportas buvo mažai žinomas.

Kūno kultūros pamokos beveik neturėjo įtakosį mokinių pažangą sporte, nes tai nebuvo intensyvaus darbo pamokos kur būtų įtrauktas visas žmogaus organizmas kartu su visomis funkcijomis į darbą. Kad mokytojas sugebėtų mokinius patraukti pamėgti sportą — jis pats turi būti gerai pasiruošęs savo specialybėje, kad galėtų nurodyti pačius pagrindus, dėsnius, vedančius į teisingą sportinį kelią ir tinkamą sporto šakos pasirinkimą.

Mankšta, kurią mes darėme, atrodė mums visai bereikšmė. Kada mokiniai daro vienokius, ar kitokius mankštos judesius ir žino jų paskirtį — noriai juos vykdo. Ir tik kada mankšta savo įvairumu apima visą organizmą — lavina žmogaus fizines ir dvasines jėgas, kurios taip būtinos sportiniams atsiekimams, atlieka savo tikrąją paskirtį.

(Bus daugiau)

★ Pasaulio didiesiems žmonėms dažnai prikišama, kad jie galėję padarytį labai daug gera, bet nepadarę. Jie galėtų atsakyti: pagalvokite apie blogį, kurį mes galėjome padarytį, bet nepadarėme.

V. KAROSAS

NAUJAS RELIGINĖS KOVOS FRONTAS

5

Prieš tokį tarp Vatikano ir Kremliaus sambūvio sandėrį, Lietuvos Katalikų Bažnyčios garbei, pakėlė protesto balsą eilinai kunigai. Kronikoje skaitome: "Lietuvos kunigai, siekdami, kad valdžia nepajungtų Lietuvos Katalikų Bažnyčios vadovybės savo interesams, 1970 m. rugsėjo — spalio mėn. kreipėsi į Lietuvos vyskupus ir valdytojus pareiškimu, kuriame nurodė, kokių nuolaidų negalima daryti. Minėtą pareiškimą pasirašė 59 Vilkaviškio vyskupijos ir 50 Vilniaus arkivyskupijos kunigų" (psl. 170.).

Taip eine formuotis iš tikinčiųjų ir jiems ištikimų eilinių kunigų, kurių tarpe nerasime nė vieno vyskupo ar monsinjoro, skirto ir tvirtinto Vatikano, naujas religinės kovos frontas.

PROTESTAI PRIEŠ VATIKANO POLITIKĄ

Kas būdinga, kad protestai prieš Vatikano politiką, ieškant sambūvio su komunistiniu pasauliu, pakilo ne Vakaruose, bet komunistiniuose Rytuose. Labai gilinas dalykas, kad virš cituotas, dar 1970 m. pasiųstas lietuvių kunigų raštas savo vyskupams , buvo pirmuoju pasisakymu prieš Vatikano politiką. Trečiame pasaulio vyskupų suvažiavime Romoje 1971 m. kard. J. Slipyj stojo ginti Unitų Bažnyčią, paliktą ir išduotą sovietinei malonei, nesigailėdamas aštrių žodžių; "pralietos tikinčiųjų kraujo upės ir paaukoti kalnai lavonų nueina niekais ". Kaip toliau Time magazine rašo: "tokia kard. J. Slipyj užimta pozicija padrąsins ukrainiečių separitizmą ir pakirs Vatikano diplomatijos pastangas komunizmo ir Rusijos Ortodoksų Bažnyčios atžvilgiu (Time, 71. XI. 15.).

Dar aiškiau ir dramatiškiau pasisakė prieš Vatikano politiką kard. Mindzenty ir kard. Wyszynski, apie kuriuos anksčiau buvo rašyta, todėl jų pasisakymų šioje vietoje nekartosime. Paskiausiai, Drauge tilpo straipsnis "Rytų Vokietijos katalikų vyskupų protestas", kuriame rašoma: "Tai ne pirmas Rytų Vokietijos vyskupų balsas, kuris jau senai įspėjo Vakarus vengti užminuoto nuolaidų lauko ir nepasiduoti propagandos vilionėms... Jie ragina Vakarus morališkai nenusikinkluoti prieš marksistines jėgas... Rytų Vokietijos vyskupų balsas yra įspėjimas Vakaruose esantiems vadinamiems "katalikams marksistams", kurie ieško kompromiso tarp krikščioniškos doktrinos ir marksizmo... Reikia pažymėti, kad Vokietijos katalikų sferose yra labai aiškus nusistatymas prieš Vatikano "Rytų politiką" (Draugas, 71. XII. 12.).

Komunizmo pavergtų tautų katalikų Bažnyčios, laikomos Vatikano "tyliomis", kaip matome, prabilo labai aiškiu protesto balsu, kuris rado savo atgarsį visame pasaulyje. Tai sukėlė nerimą už Vatikano mūrų ir net sujaudino patį popiežių. Jis dabar pramato Bažnyčios skilimo galimumus, bet nepasako, kad tai būtų jo ir jo pirmtakūno vedamos politikos rezultatas. Kaip rašo spauda: "Popiežius apeliavo į katalikus laikytis vieningai, nes Bažnyčiai gresianti nepaklusnumo polarizacija. Šiandien Bažnyčioje fermentuojasi neištikimumas Šventajai Dvasiai ir gręsia Bažnyčios užminavimas iš vidaus" (Naujienos, 71. XII. 18).

PIRMAS LŪŽIS

Šiame bendrame protestų fone turėjo įvykti kaip tik Lietuvoje pirmas lūžis ir posūkis katalikų nusistatyme, nes čia, kaip anksčiau nusakė Paul Wohl, buvo numatyta išbandyti Kremlinus — Vatikano santykių galimumus (The Christian Science Monitor, 71. VI. 14).

Pradžioje lietuviai katalikai, tiek tėvynėje tiek išeivijoje, pasidavė Vatikano nustatytai politikai, ir nežiūrint nuogastavimų ir abejonių, vykdė tos politikos direktyvas, nuoširdžiai pasikėdami popiežiaus išmintimi ir jo gerais norais.

Vatikano II Susirinkimo metu buvo įšventintas vyskupu prel. Labukas. Įšventinimo apeigose asistavo vysk. V. Brizgys ir vysk. P. Brazis, nors buvo žinoma, kad naujai įšventintas vyskupas ilgą laiką dirbo gen. Michailovo komitete. Tas pilnai atatiko katalikiškam mentalitetui, bet toks aklas pasitikėjimas autoritetui savyje gaubė pragaištingas pasekmes lietuvių tautos laisvės kovoms. Apie tai rašiau jau pirmame savo straipsnyje: "Vatikanas yra pasiryžęs mokėti aukštą kainą už katalikiškumo egzistenciją pavergtoje Lietuvoje. Reikia manyti, kad komunistai iš Vatikano pareikalaus paveikti į laisvojo pasaulio lietuvius katalikus, o ypač dvasiškiją, kad pastarieji sustabdytų bet kokią veiklą prieš lietuvių tautos pavergimą ir aplamai prieš komunistinį sąjūdį" (Mūsų Sparnai, XII. 1966.).

Įdomu, kad mano pirminės išvados, paremtos grynai loginiu samprotavimu, rado savo patvirtinimą, kai po daugelio metų "Baltimore Sun" Maskvos korespondentas, nuvykęs 1973 m. į Vilnių, susidūrė su katalikiško pogrindžio atstovais. Pagal Tėviškės Žiburių paduotą straipsnio santrauką, padėtis atrodė sekančiai: "Posūkio tašku komunistinės valdžios ir Katalikų Bendrijos santykiuose amerikietis Michael Parks laiko pernykštį kataliko jaunuolio R. Kalantos susideginimą ir po jo laidotuvių Kaune kilusias dviejų dienų riaušes... M. Parks konstatuoja, kad griežto suvaržymo metais pradėjo augti pasauliečių katalikų sąjūdis, organizuojantis privačiuose namuose religinių ir teologinių studijų programas. Jo nariai išvertę į lietuvių kalbą eilę telologinių veikalų, kurių autoriai yra liberaliausi Katalikų Bendrijos mintytojai (reikia suprasti aiškiai prokomunistiniai, VK.).

Kompartijai ir vyriausybei ši pasauliečių veikla yra žinoma, bet ligi šiol nebuvo trukdoma... Pasauliečių sąjūdis esąs išugdęs naujų vadų, kurie organizuodavo parašų rinkimą peticijoms, rengdavo demonstracijas ir vesdavo derybas su sovietų pareigūnais... Jaunieji katalikų vadai tikisi..., kad abi pusės turėtų siekti sugyvenimo, bet katalikams turi būti užtikrinta pilna tikėjimo laisvė už paramą sovietinei sistemai... (katalikiško pogrindžio) asmuo daro išvadą, kad sovietinei sistemai žymiai pavojingesnis už katalikybę yra lietuviškas tautiškumas ir kad aplamai didesnę grėsmę už religiją sudaro bet koks nacionalizmas" (Tėviškės Žiburiai 73. VI. 14.).

Šioji citata pilnumoje patvirtina mano iškeltą tezę, bet tolygiai patvirtina kitą tezę, kuri buvo keliama mano paskutiniame straipsnyje "Lietuva Vatikano politikoje", kurioje rašiau: "Atsiskleidė paslaptis, kad Lietuvoje su Vatikano žinia veikia slaptos katalikiškos organizacijos, kurių tikslas, kaip atrodo, būtų ne atstatymas Lietuvos nepriklausomybės ar demokratinių laisvių, bet iškovojimas vien tik R. Katalikų Bažnyčiai teisių ir laisvių, prisitaikant prie komunistinės santvarkos" (Naujienos, 73. IV. 5.).

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite Dienraštį NAUJIENAS

TELEF. PR 8-3229

DR. ANNA BALIŪNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
2858 W. 63rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Priima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ CHIRURGIJA
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 SUMMIT STREET
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEmlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtad. 1—7 val., antrad., penktadienį nuo 1—5, treč. ir šeštad. tiktai susitarus.

DR. PAUL V. DARGIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinikos Medicinos direktorius.
1111 S. Mannheim Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 3—9 darbo dienomis ir kas antra šeštadienį 8—3 val.
Tel. 562-2727 arba 562-2728.

REZ.: GI 8-0873

DR. W. EISIN - EISINAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
5132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepia, skambinti MI 3-0001.

DR. K. A. V. JUCAS
Tel.: 653-3310 ir 489-4441
GYDOS LIGOS — CHIRURGIJA
OFISAS
2403 W. NORTH AVE.
(Prie Western Ave. kampo)
Valandos pagal susitarimą.

Ofiso tel.: HE 4-1818
Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 3 iki 7 val. popiet.
Tik susitarus.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVIŠKAI
2652 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val.: antrad. nuo 1—4 po pietų, penktad. nuo 5—7 val. vak.
Ofiso telef.: 776-2880
Naujas rez. telef.: 448-5545

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antrad., trečiad. ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telef.: HEmlock 4-2123
Rezid. telef.: GIbson 8-6195
Priima ligonius pagal susitarimą. Dėl valandos skambinti telef. HE 4-2123. Jei neatsiliepia, tai telef. GI 8-6195.

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bandažai. Speciali pagalba kojoms (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9—4 ir 6—8. Šeštadieniais 9—1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PRospect 6-5084

MIAMI, FLORIDA

Miami Liet. Klubo valdybos pasikeitimas

Š. m. sausio mėn. 8 d. klubo reikalus tvarkyti perėmė naujai išrinkta valdyba. Klubo pirmininkė, didele balsų dauguma buvo išrinkta Miami lietuviams labai gerai pažįstama visuomenininkė E. Jankienė, o jos padėjėju M. Vitkus, irgi energijos pilnas vyras.

Šio klubo reikalų tvarkymas nėra kažin kokia tai didelio masto operacija, bet vis tai yra priedas prie savo kasdieninių rūpesčių, kokiu kiekviena šeima turi. Gi amžiui įpusėjus, gal būtų reikalinga ilgesnė poilsio valandėlė ir ne pro galį būtų, be jokių pašalinių rūpesčių prie televizijos pasėdėti, o čia vis tai vienas, tai kitas to klubo reikaliukas. Bet p. E. Jankienė yra pilna energijos, o kita vertus, tai kiti klubo valdybos nariai ir p. p. klubo direktoriai turės ateiti jai į talką, kai tik jinai jų paprašys.

Kažkas yra pasakęs, kad nauja šluota daug gražiau šluoja, o tą tiesą visi į klubą atsilankę pastebėjo jau sausio mėn. 12 d., t. y. laike vakarienės. Už tuos pačius pinigus, kaip kad ir anksčiau, buvo patiektas visai skirtingas — puikus maistas. Publika buvo labai patenkintas ir kėlė ovacijos naujai klubo valdybai ir virtuvės personalui.

Bet reikia pabrėžti faktą, kad Miami Liet. Klubas, dėka tauraus lietuvio a. a. Mockaus duosnumo, kuris šiam klubui yra paaukojęs didelę sumą pinigų, neturi jokių skolų, o atvirkščiai, dar bankuose turi didoką kapitalą, už kurį gauna geras palūkanas. Tai klubo valdybai nėra būtino reikalo, kiekvienas proga muštis ant didelio pelno.

Šį klubą laikykime visuomenine - kultūrine vieta, kur atvykę svečiai iš įvairių kraštų, turėtų progos susitikti, pabendrauti ir pasižmonėti. Gi klubo direktoriai, palyginti, yra dar jauni žmonės ir solidarūs savo veikloje, išskyrus vieną kitą lietuviškai nekalbantį. Tikėkime, kad ir jie įneš ką nors naujo šio klubo egzistencijai paįvairinti ir patobulinti.

Nauji Metai

Ir šiais metais Miami miesto, Miami Beach ir apylinkės lietuviai sutiko Naujus Metus Liet. Klube. Salė buvo perpildyta vietos ir atvykusių svečių iš šiaurės. Gi lietuviškas priežodis sako: Nauji Metai — nauji lapai.

Visas kultūringas pasaulis Naujus Metus sutinka su did. džiaugsmu, su gražiai linkėjimais vienas kitam, su iškilmingais baliais, šokiais ir pan. Lietuviai šiuo atveju niekad neatsiliko nuo tų gražių papročių. Kitados Lietuvoje, o ypač Kaune, Nauji Metai buvo sutinkami su tradicine opera, La Traviata. Tų gražių papročių mes neužmiršome; mes jų laikomės ir išeivijoje, o taip pat ir saulėtoje Floridoje kaip kad St. Petersburge, Tampoje, Miami ir kitose šio pasaulio lietuvių kolonijose. Gal tik toks skirtumas, kad Lietuvoje ir šio kontinento šiaurėje, Naujus Metus buvo priprasta sutikti siunčiant sniego pūgai ir spaudžiant šalčiam, o čia gi žydint įvairioms pakelės gėlėms. Bet ne visur vienodai šios iškilmingos tradicijos prisilaikoma: kur organizatoriai yra jaunesni, gal daugiau energijos ir patirties turi, o ypač kai mažiau vaikosi pelno, tai ir įvairios šventės, o tuo labiau Nauji Metai gražiau — iškilmingiau sutinkami.

Šį kartą mūsų Naujų Metų sutikimas praėjo gan blankiai, išskyrus tą užrašą virš Liet. Vyties: Happy Nem Year! Reikia tikėtis, kad ateinančius Naujus Metus ir Miami Liet. Klube sutiksime sveikindami viens kitą su taurele šampano ir traukdami Traviatos ariją, pakelkime...

Krito dar vienas ąžuolas

Š. m. sausio mėn. 12 d. po sunkių kančių atsiskyrė su šiuo pasauliu F. Rodgers-Radžiukynas. A. a. Radžiukynas buvo gimęs Lietuvoje — Dzukijos krašte. Dar jaunystėje atvyko šį kraštą ir didžiąją savo gyvenimo dalį praleido Pittsburge — Pensilvanijoje, o nuo 1952 m. Miami, Fla. Čia jis aktyviai reiškėsi Miami Liet. Klubo ir priklausė keletai lietuviškų organizacijų. Dėl savo nuoširdaus — dzukiško būdo buvo visu labai mėgiamas žmogus ir nenuostabu, kad jo atsisveikinti į laidotuvių namus susirinko įvairių kartų lietuviai ateiviai, bei kaimynai svetimtaučiai. Paskutinis sudiev F. Radžiukynui įvyko sausio 14 d. 7 v. v. laidotuvių namuose. Po rožinio ir maldų, Miami Liet. Klubo direktorių ir visos liet. kolonijos vardu labai gražų žodį tarė direktorių p-kas p. P. Leonas, o p. K. Kodatienė paskaitė momentui pritaikytą eilėraštį.

Pabaigai visi sustoję sugiedojo Marija. Marija ir Lietuvos himną, kuris gal pirmą kartą taip liūdnai šiose patalpose nuskambėjo. Velionio karstas, kaip didelio patrioto, buvo pridengtas lietuviška trispalve, o amžinam poilsiui jis išvežtas į jojo ilgai ir pastoviai gyventą vietovę — Pittsburgą. Klubietis

GRADINSKAS
MUZIKA IŠ EUROPOS PLOKŠTELĖSE
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998

GUŽAUSKŲ
GĖLĖS VISOMS PROGOMS
BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

GĖLININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandom gražiausios gėlės ir vainikai antkapių papuošimui ir sezoninės kapams gėlės.
ROY. R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ŽEMA KAINA
R. ŠERĖNAS
Tel. WA 5-8063

MOVING
Apdraustas perkraustymas iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

SOPHIE BARCUS
RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA, 1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 11—12 val. ryto. — Šeštadieni ir sekmadieni nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Telef.: HEmlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

SKAITYK IR KITAI PATARK
SKAITYTI DEMOKRATINĮ
DIENRAŠTĮ "NAUJIENAS"

Vaisingi metai žvėrynuose

Praeitieji 1974 metai buvo rekordiniai įvairiais atvejais, o ypatingai Chicagos zoologijos sodams arba žvėrynams, labiausiai Linkolno parkui, kur tais metais buvo priskaičiuota iki 300 gimimų, būtent 258 žinduoliai, virš 60 roplių, šliužų ir gyvačių ir 60 paukščių. Linkolno parko zoologijos sodas yra tiek populiarus, kad praeitais metais jį aplankė daugiau kaip 4 milijonai lankytojų.

Kaip naujovę zoo direktorius Dr. Lester E. Fisher pranešė, kad Linkolno parkas įsigijo iš Pietinės Amerikos Skruzdėlių koloniją, kuri jau turinti apie 20 tūkstančių "galvų". Tą skruzdelyną galima pamatyti šliužių ir gyvačių name.

Imigracijos įstaiga tikrina pseudovedybas

Imigracijos ir Natūralizacijos įstaiga pradėjo tikrinti daugiau kaip 1,500 netikrų vedybų, Illinojaus, Indianos ir Wisconsino valstijose, sudarytų tik tam tikslui, kad nelegalus ateivis galėtų įsipilietinti ir gauti pastovų darbą Amerikoje. Daugiausiai tokių "jaunavedžių" esą ispanų ir lenkų. Tokios santuokos, padarytos dirbtiniais dokumentais, tveria tik kol nelegalus ateivis legalizuojasi. JAV Vidurvakariuose tikrinama virš 6500 tokių "san suokų". Pasirodo, kad tai nepigus dalykas. Tokias "vedybas" sudaras "piršlys" uždirbąs nuo $1500 iki $3,000; net "ryšininkai", kurie suranda ir suveda į poras (nelegaliam svetimšaliui reikalingą čiagimį amerikietį ar amerikietę) gauna nuo $500 iki $1,000.

Investigacijų direktoriaus asistento Robert Germain pranešimu Chicagoje greitu laiku perduodamos federaliniams pareigūnams bylos prieš 10 asmenų, kurie vadovauja dviem nelegalių santuokų centrams.

Amerikiečiai Kanadon

UPI praneša iš Toronto, kad pagerintos algos ir lengvesnės pragyvenimo sąlygos vis daugiau amerikiečių vilioja į Kanadą.

Nustatyta, kad per pirmąjį 1974 metų pusmetį į Kanadą emigravo 13,789 amerikiečiai, ir per tokį pat laiką 1973 metais emigravo 8,633. Būdavo, Kanada skundėsi, kad Amerika vilioja Kanados smegenis; dabar yra priešingai: Amerikos smegenys į Kanadą, nors daugelį amerikiečių profesionalų kanadiečiai vadina "tik technikais". Kaip yra pakitę santykiai tarp JAV ir Kanados rodo faktas, kad praeitais metais iš Kanados į JAV beišemigravo vos 860 kanadiečių. Tačiau kai tik JAV praeis energijos krizė, padėtis pakitės per vieną dieną ir kanadiečių profesionalų emigracija į JAV vėl padidės, sakoma pranešime iš Toronto.

Vėplių kalba

Vėpliai (ilgamečiai jūrų gyvuliai kitaip vadinami "moržais") turi savo "kalbą" net su tarmėmis, paskelbė Kalifornijos universiteto mokslininkai, kurie tų gyvulių "kalbą" tyrinėjo ilgesnį laiką. Nustatyta, kad Kalifornijos pakraščių vėpliai Ramiajame vandenyne "kalba" truputį kitaip negu Meksikos įlankos vėpliai Florido pakraščiais (panašiai kaip žemaičiai ir dzūkai).

Filmo pagalba tikisi išmokyti gorilas meilės

Sacramento, Calif., miesto zoologijos sode yra dvi devynmetės gorilos — patinas Chris ir patelė Susie, jis 350 svarų, o ji 150 svarų, bet iki šiol nesusilaukė jokio prieauglio. Zoologijos sodo direktorius Bill Meker informuoja, kad yra padarytas 25 minutes rodomas filmas, kur pavaizduojamas gorilų šeimyninis gyvenimas ir jų "meilė". Tikima, kad filmas sužadins Chriso ir Susies instinktus, kadangi visą amžių gyvendama izoliacijoje ši porelė neturi supratimo apie šeimyninį gyvenimą. Filmas rodomas tik goriloms.

Lenkų apetitai į Vilnių

Chicagos lenkų susivienijimo laikraštyje Dziennik Związkowy įdėtas pranešimas, kad "Vilniaus mylėtojų sąjunga" (Związek miłosnikow Wilna), Volynijos žemių Ratelis ir Lvovo ratelis kviečia savo narius su šeimomis ir visa Polonija į "Plotkelius" švento Silvestro parapijos auditorijoje. Programoje monsinjoras Kaz. Sadlinski — "Lenkų respublikos rytinių žemių komiteto pirm.", pasakysiąs prakalbą ir sveikinimą, kun. Jan Szuba, Amerikos lenkų jėzuitų vadas pasakysiąs invokaciją, Stefanas Wicik (dažnai dainuojąs Chicagos lietuvių operose) dalyvausiąs dainų programoje, ir t. t.

Lenkams į svetimą gerą apetitui nėra galo.

Susirinkimų PRANEŠIMAI

★

— Utenos Draugiško Klubo metinis susirinkimas įvyks antradieni, sausio 21 d. 7 val. vak. Vaičaičio svetainėje, 4258 So. Maplewood Ave. Yra daug svarbių reikalų aptarti. Po susirinkimo bus vaišės.

B. Žemgulis, fin. rašt.

KNYGOS ANGLŲ KALBA

A VISIT TO SOVIET OCCUPIED LITHUANIA. Čia galėtes išpūdžiai okupuoteje Lietuvoje apsilankius. 101 psl. Kaina $1.00.

J. Jasminas, A KISS IN THE DARK. Pikantiškų ir intymių nuotykių aprašymai, paimti iš gyvenimo. Lengvas stilius, gyva kalba, graži išleista 150 psl. Kaina $2.50.

Kristijonas Donelaitis, THE SEASONS. Klasinės poemos "Metai" poeto Nado Rastenio vertimas. Gražus leidinys, 127 psl. Kaina $3.00.

Dr. Juozas B. Končius, VYTAUTAS THE GREAT. Istoriniai DLK Vytauto bruožai, paliečiant to laiko Lietuvos valstybės ir jos kaimynų istoriją 211 psl. Kaina $3.06. Kietais viršeliais $4.00.

Dauguma šių knygų yra tinkamos dovanos įvairiomis progomis. Jas ir kitas knygas galima įsigyti atsilankius į Naujienas arba atsiuntus čekį ar pinigine perlaidą.

NAUJIENOS
1739 South Halsted Street, Chicago, Ill. 60608

ŠVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

"Tai mano atilsis, atgaivinkite pailsusį, tai mano atgaivinimas". Iza. 28:12.

• • •

Mes turime atilsio Viešpaties Dievo pažaduose, nes mes žinome ir pilnai tikime, kad jis nori ir gali įvykdyti ir savo laiku įvykdys visa, ką yra žadėjęs. Šita ramybė arba Dievo žmonių atilsis yra ypatingas šventosios dvasios palaiminimas. Juo daugiau mes turime šventosios dvasios savo širdyse, tuo daugiau turime džiaugsmo ir ramybės. Augdami malonėje ir Viešpaties bei jo Tiesos pažinime, mes esame suraminti, atgaivinti ir sustiprinti, ir kasdien gauname daugiau Dievo ir Kristaus ramybės, kurios pasaulis negali duoti, nė atimti.

• • •

Mažą knygutę, pavadintą JEZUS PASAULIO IŠGANYTOJAS, gausite nemokamai, jei parašysite tokiu adresu:

F. ZAVIST, 3715 WEST 66th STREET
CHICAGO, ILINOIS 60629.

ŠV. RAŠTO TYRINĖTOJAI

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telef.: GRovehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOwnhall 3-2108-9
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktoriai
MAŽEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS
GAIDAS -- DAIMID
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 - 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAfayette 3-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicagos Lietuvių Laidotuvių Direktorių Associacijos
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ.
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLympic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIrginia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS
3354 So. HASTED STREET Phone: YArds 7-1911

ANNA SANKAUSKAS

Gyv. 6300 W. Eastwood Ave. Anksčiau gyv. Bridgeporte

Mirė 1975 m. sausio mėn. 20 dieną, 9:17 val. ryto, sulaukusi 77 metų amžiaus. Gimusi Lietuvoje, Kaune.

Amerikoje išgyveno 60 metų.

Paliko nuliūdę: 2 sūnūs — Alfonse, marti Mary, ir John, marti Marcella, 5 anūkai — John, Jr., Davis, Michael, Wendy ir Nancy bei kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Antradieni, 6:00 val. vak. kūnas bus pašarvotas Povilo Ridiko koplyčioje, 3354 So. Halsted St.

Ketvirtadienį, sausio 23 dieną 10:00 val. ryto bus lydima iš koplyčios į Lietuvių Tautinės kapines.

Visi a. a. Anna Sankauskas giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:

Sūnūs, anūkai, giminės.

Laidotuvių Direktorius Povilas J. Ridikas. Tel. YA 7-1911.

J. BUTEIKA

ŠIS TAS IŠ BARZDŲ ISTORIJOS

Kadangi mūsų aplinkoje barzdočių dabar pasitaiko nemažai, gal skaitytojams būtų įdomu sužinoti šį tą apie barzdą, kurią ypač mūsų jaunuoliai dabar taip mėgsta.

Teko skaityti, kad vienas jaunuolis persigandęs, jog skustis teks kas dieną per visą gyvenimą, iš desperacijos nusižudė. Gal dėl baimės ar tingėjimo dabar pasalyje sutinkame daug jaunų nesiskutančių vyrų. Ir Čikagoje turime jaunuolių su ilgomis vešliomis barzdomis, kuriems kirpimosi dar skutimosi klausimas neegzistuoja. Tokių galvos dažnai būna perrištos baltu arba spalvotu kaspinu, palaikančiu plaukus, kuriuos jie nuolat aštriais, nesšvariais pirštų galais kasosi.

Žmonėms — vyrams barzda yra antrinis (išviršinis) lyties ženklas: vyrų veidai apžėlę tankiais plaukais, jų brendimo amžiuje, salygojama specifiniais vyriškais hormonais. Vyrai, kuriems ant veido ir smakro plaukai neuželia, vadinami "bloznais", eunuchais arba hermofroditais.

Kas liečia moteris: Vienoje Stravinsko operoje buvo pilnabarzdė heroje. Barzdotos buvo ir senovės Egipto faraonų našlės. Jos oficialiuose baliuose nešiojo dirbtinas pailgas barzdas apačioje horizontali nukirptas, kaip ir faraonų — vyrų. Amžių būvyje, barzda ant vyrų veido būdavo želdoma ir skutama. Kai kada tai būdavo daroma specialiais valdovų įsakais, kitais atvejais — ryšium su religiniais papročiais, apeigomis bei tradicijomis.

Vėšliausios barzdos auga Kaukazo (baltos) rasės vyrams: aziatams ir Amerikos indėnams jos retesnės; pas negrus, priklausomai nuo jų gentinės priklausomybės, būna įvairaus vėšlumo. Senovės laikais barzda, paprastai buvo laikoma vyriškumo, išminties, jėgos ir galingumo simboliu, todėl nustoti arba neturėti barzdos buvo negarbinga, žema. Senovės Egiptėnai, vis dėlto, skutosi; barzda apsiželdindavo tiktai gedulo laikotarpiui.

Asiro-babiloniškuose bareljefuose matome gražias, garbanotas, apačioje, horizentaliai nukirptas barzdas. Į tas šaunias barzdas kartais būdavo įpina siūlo dabro arba aukso gijų, taip vadinama cheuna ir kitokie plaukams dabinti daiktai. Tas pats buvo senovės Chaldejoje pas midus ir persus. Senovės žydai taipgi nešiojo dideles vėšlias barzdas ir dideles žandenas, peisais vadinamas. Barzdas būtinai augina kandidatai į rabinus ir ortodoksai.

Senovės Indijoje ir Turkijoje barzda taipgi skaitėsi išminties ir didybės simbolis, kurią skustis buvo skaitoma nepadoru, gėdinga, žema. Tik vergai privalėjo skustis, nes skustas smakras buvo vergystės ženklas. Arabai visada buvo barzdoti ir, kadangi jie jokios kitokios šventybės priesaikai duoti nepripažino, tai būdavo prisaikdomi pranašo Mahometo barzda. Graikai buvo barzdoti iki IV-to šimtmečio prieš Kristų. Tai matome iš senovės graikų filisofų, poetų ir rašytojų marmuro biustų. Tik vėliau, Aleksandras Makedonietis savo kariams buvo įsakęs barzdas skusti, kad kautynė priešas negalėtų kurio nutverti už barzdos.

Plinijaus Vyresniojo istoriniais duomenimis, pirmasis romėnas, kurs kasdien skutosi, buvo karo vadas Scipijus Afrikietis. Bendrai, romėnai skutosi barzdas. Tik II ir III mūsų eros amžiais, barzda juose vėl buvo išpopuliarėjusi.

Pirmųjų amžių krikščionys nešiojo barzdas, daugumo stačiatikių ir katalikų šventųjų, (kas matoma iš paveikslų) taip gi buvo barzdoti.

Populiarus Amerikos pamokslininkas Billy Graham tvirtina, jog barzdoti "hipiai" vaizduoja Jėzų Kristų, kuris ne tik buvęs barzdotas, bet ir nešiojęs ilgus plaukus.

Be kita ko, paminėtinas vienas įdomus įvykis. Trumpai po revoliucijos Rusijoje, kai kuriuose viešbučiuose dar kalbėjo šventųjų paveikslai "ikonos". Kartą viename viešbutyje pasitaikė, jog vienoje kambario kertėje kabėjo gražiai — turtingai įrėmintas šv. Nikalojaus (barzdotas) paveikslas, kitoje gi, — tokio pat dydžio ir taip pat puikiai įrėmintas — Karolio Marksо taipgi su didele barzda paveikslas. Politikoje nesiorientuojančių viešbučio savininkų manyta, jog kas norės galės pasimelsti šventam Nikalojui, o kas norės — šventajam Karoliui Marksui. Taip lygiomis teisėmis tie paveikslai — dėl savo barzdų — buvo garbinami, kol apie tai sužinojo saugumo organai.

Senovės krikščionių pavyzdžiu barzdoti pasiliko stačiatikių dvasininkai. Pirmaisiais amžiais barzdoti buvo ir katalikų dvasiškiai, tik vėliau Romos dvasiškija pradėjo skustis, o barzda tepasiliko tik nedaugelio vakariečių vienuolijų ordinų vienuolių nešiojama.

Senovėj visi europiečiai ir mes, lietuviai, buvome barzdoti. Dideles ir vėšlias barzdas nešiojo senovės variagai — normanai, kurių barzdos buvo rudos. Galvos plaukus jie kirpdavosi galvas apvožę puodu. Senovės skandinavai turėjo raguotus šalmus, kas, kartu su barzdomis, kuokom, karo kirviais, kalavijais ir ietim, pilname kautynių apsiginklavime, jiems teikdavo nepaprastai narsią, karingą, išvaizdą. Anglo-saksai taipgi buvo barzdoti, o vėliau paliko tik ūsus.

Kryžiaus karų žygių metu, barzdos vėl grįžo ant vyrų veidų, o po to mada pasikeitė: barzdos vietoje pasiliko tik ūsai arba švariai skusti veidai. Prancūzai taipgi ilgai nešiojo barzdas. Ispanai turėjo ypatingas, iš kitų barzdų išsiskyriančias, smailias "ožių" barzdas.

Rusijoj 1705 m. Petras didysis buvo įsakęs visiems bajorams skustis barzdas. Jis pats kišenėje nešiojosi žirkles, kuriomis sutiktam bajorui iškirpdavo pluoštą barzdos. Tik dvasiškija buvo atleista nuo barzdos kirpimo prievolės. Pasauliečiai— bajorai nenorėję apsikirpti — apsiskusti, privalėjo mokėti specialius barzdų mokesčius. Tokie mokesčiai buvo įvesti ir Anglijoj, karaliaus Henriko VIII laikais, bet kai pats karalius užsiželdė barzdą, tai ir tas įstatymas buvo atšauktas.

XVIII-me amž. atsirado pudruojamieji parikai, kurie laikinai išstūmė iš apyvartos barzdas ir ūsus. Paskui išnyko parikai jėjo madon žandenos ir barzdos be ūsų, tik "įrėmintas" veidas su iš prišakio išskustu pasmakriu. XIX-to amž. viduryje vėl atgijo barzdos. Tik žiūrėkime portretas: Darvino, Dikenso, Dostojevskio, Tolstojaus ir kt. Buvo skeltų, trumpų barzdų, iki kraštutinumo. XX-tojo amžiaus pradžioje ūsai dažnai buvo pakirpti; visai truputė, siaurutė barzdelė, arba vadinama "muška" — mažas plaukų kuokštelis, apatinės lūpos apačioje. Paskui, ypač, po I-jo Pasaulinio karo užėjo "plikaveidžių" vyrų gadynė, užsitęsusi išimtinai iki šio meto. Hipių dėka neseniai pilna, vėšli barzda vėl įsipilietino.

Didžiausias kailių pasirinkimas

pas vienintelį lietuvį kailininką Chicagoje

NORMANAS BURŠTEINAS

Tel. 263-5826 (įstaigos) ir 677-8489 (buto)

185 North Wabash Avenue
2nd Floor Chicago, Ill. 60601

Išėjusi iš spaudos ir galima gauti knygų rinkoje

AMERIKOS LIETUVIŲ POLITIKA

Dr. Kazio Šidlausko knyga apie Amerikos lietuvių pastangas daryti įtakos į krašto politiką. 102 psl. Kaina $1.50.

Knygos bus išsiųstos, jei $1.50 čekis arba Money Orderis bus pasiųstas tokiu adresu:

NAUJIENOS,
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

MARIJA NOREIKIENĖ — VYTAUTAS ŽUKAUSKAS

2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629. • Tel. WA 5-2787

Didelis pasirinkimas įvairių prekių.
AUTOMOBILIAI, ŠALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

MOVING — Apdraustas perkraustymas

Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujausi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.

AL NAUJOKAITIS

2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320

Įvairių prekių pasirinkimas: motociklai, šaldytuvai, automobiliai, maistas, doleriniai Certifikatai.

V. VALANTINAS

JUBILIEJINIŲ METŲ NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJUS

NAUJIENOMS šiemet suėjo 60 metų. Minint tą sukakti, gerbiant pirmojo Amerikos lietuvių dienraščio steigėjus bei lietuviškos spaudos pirmūnus ir atliekant būtinas pareigas amžinam lietuvybės išlikimui skelbiamas Naujienų platinimo vajus.

NAUJIENOS tvirtai stovi ir kovoja už Lietuvos ir pavergtų lietuvių laisvę, neidamos ir nesidėdamos į sandėrius su okupantais ar jų igaliotiniais.

NAUJIENOS palaiko visas lietuvių demokratines grupes, jų bendras institucijas ir remia visų lietuvių bendruosius darbus bei tikslus.

NAUJIENOS atstovauja tyliąją lietuvių dauguma šiais pasimetimo, retorikos ir politinių iliuzijų laikais. Jos yra visiems idomios, naudingos ir reikalingos, net būtinos. Ne veltui, gerose draugijose girti Naujienas yra mada. Lai ta mada tampa jas prenumeruoti.

Todėl Naujienų vadovybė ir Vajaus komisija Jubiliejinių metų proga skelbdama platinimo vajų kreipiasi į visus lietuvius pasekti lietuviškos spaudos pirmūnų pavyzdžiais užsiprenumeruojant Naujienas tikslu sudaryti grandinę tolimesniems darbams ne tik laikraščio, bet ir visos išeivijos, taip pat pavergtos Lietuvos ir jos žmonių gerovei, siekiant visuotino lietuviškų reikalų renesanso.

KAINUOJA: Chicagoje ir Kanadoje metams — $30.00, pusei metų — $16.00, trims mėn. — $8.50, vienam mėn. $3.00. Kitose JAV vietose metams — $26.00, pusei metų — $14.00, vienam mėn. — 2.50. Užsieniuose — $31.00 metams. Susipažinimui siunčiama savaitę nemokamai.

Prašoma naudoti žemiau esančią atkarpą.

NAUJIENOS,
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill. 60608

☐ Siunčiu ..... dol. Naujienų prenumeratai, Jubiliejinio vajaus proga paremdamas lietuvišką spaudą.

☐ Vajaus proga prašau siųsti Naujienas vieną savaitę susipažinimui nemokamai ir be jokių įsipareigojimų.

PAVARDĖ IR VARDAS .....

ADRESAS .....

.....

BALZEKAS PAGERBĖ SIMĄ KUDIRKĄ

Praeito sekmadienio vakarą Martinique restorano didelėje salėje Stanley Balzekas Jr., didelio būdio moterų bendradarbių padedamas, gražiai pagerbė kovotoją už lietuvių tautos laisvę Simą Kudirką.

Susirinko virš 400 žmonių, sumokėjo po $25.00 už vakarienę, išklausė Stanley Balzeko, Aniceto Simučio ir paties Simo Kudirkos kalbų ir gražiai praleido vakarą.

Tenka džiaugtis, kad šio minėjimo organizatoriai ir organizatorės sugebėjo sutraukti didoką būrį vietos politikų amerikiečių, kurie gavo tikslių informacijų apie Lietuvą ir savo akimis pamatė kovotoją Simą Kudirką. Visi buvo pavaišinti skania vakariene ir turėjo progos pasiklausyti Zapolienės ir Bičkienės giesmių ir dainų.

Stanley Balzeko Jr. pagrindinė kalba šiomis dienomis bus paskelbta Naujienose. Pats Balzekas visų akivaizdoje įteikė Eugenijai Kudirkienei dvi banko knygutes Kudirkų vaikų mokslui. Kiekvienoje knygutėje buvo po vieną tūkstantį dolerių.

Amerikos 200 metų jubiliejus Chicagoj

Chicagos meras Daley pareiškė viltį, kad iki ateinančių metų bus galima atremontuoti Soldier Field sporto stadioną, kur numatomos jubiliejinės iškilmės. Tam stadijonui padidinti ir sumoderninti kaštuosią apie 35 milijonus dolerių. Daley yra vienas iš keturių demokratų partijos kandidatų pirminiams vasario 25 dienos rinkimams į miesto merus, kur Daley kandidatuoja šeštam terminui.

TRUMPAI

— **Tina Austinaitė**, 3-čios kartos Amerikos lietuvaitė, J. P. Stevens b-vės Chicagos vidurmiestyje vykd. sekretorė, mums atsiuntė ištrauką iš Chicago žurnalo. Jo 95-99 psl. Jill ir Ron Rohde vaizdžiai aprašė lietuvių apgyventą Marquette Parko apylinkę, jų gyvenimo būdą ir maistą. Aprašyti restoranai — Rūta, Ramunė, Tulpė, Neringa ir Palanga. Jų teikiamas maistas, patarnavimas ir visa atmosfera įvertinta gerai arba labai gerai. P-lė Tina buvo Naujienų 60 m. sukakties banketo svečių priėmimo komisijoj ir tą darbą atliko arbiter alegantiarum grakštumu.

RENTING IN GENERAL
Nuomos

IŠNUOMOJAMAS 3 KAMBARIŲ BUTAS su maistu, o pageidaujant ir su kitais patarnavimais bei apžiūra. Tel. 925-7126.

— **Aleksandra Korsakienė** iš Marquette Parko apylinkės, Venecuelos lietuvių draugijos narė, gydosi Šv. Kryžiaus ligoninės 535 kamb.

— **P. Liaukevičius** iš Portage La Prerie Manitobos provincijoje, visuomenės veikėjas ir spaudos bendradarbis, sveikindamas visus naujieniečius rašo, kad jų krašte, kur būna šaltos ir gilios žiemos, iki šiol didelių šalčių dar nebuvo. Per Naujus metus buvo tik 30 laipsnių virš nulio.

— **Bruno P. Trapikas** iš Marquete Parko apylinkės baigė Illinois universitetą Circle campus magistro laipsniu.

— **Algirdas Petrauskas** iš Gage Parko apylinkės lankėsi Naujienose iš anksto apmokėti prenumeratą ir įteikė penkinę laikraščio paramai. Ta proga jis pasimatė su senai pažįstamais Naujienų tarnautojais.

— **Hiacintas Suveizdis**, Cicero, Ill., pratęsdamas prenumeratą, įteikė penkinę Naujienų paramai. Tos apylinkės tautietis užsisakė Naujienas 6 mėn., bet pavardės prašė neminėti. Naujienų vadovybė dėkoja visiems rėmėjams, platintojams ir naujiems skaitytojams. Visi lietuviai prašomi atkreipti savo dėmesį į Naujienas, susipažinti ir jas užsisakyti. Naujienos yra siunčiamos 2 savaites nemokamai sulig gautais pageidavimais arba platintojų atsiųstais galimų skaitytojų adresais.

— **Abiturientų pristatymo** ir susipažinimo vakaras įvyks š. m. gegužės 3 d. Sheraton Inn restorane, Southwest Hwy. Vakarą, kaip ir praeitais metais, ruošia Liet. Mot. Fed. Čikagos klubas, talkinant abiturientų tėvų komitetui. Norintieji dalyvauti, prašomi neatidėliojant registruotis pas tėvų komiteto atstovę p. Rimavičienę telef. 434-4980 nuo 2 val. popiet arba vakarais pas klubo parengimų vadovę D. Kurauskienę telef. 585-8604.

— **Glorija Nešukaitytė** iš Toronto dalyvavo Ontario provincijos moterų stalo teniso rungtynėse Thunder Bay mieste. Ji ir jos grupė laimėjo pirmąsias vietas. Albertoje įvyks Kanados moterų stalo teniso pirmenybės, kuriose Glorija atstovaus Ontario provinciją.

— **Chicagos Lietuvių Operos** įrekorduota ir išleista muz. V. K. Banaičio opera "Jūratė ir Kastytis" bus transliuojama sausio 26 d. 9 val. vak. per Los Angeles radijo stotį KFAC AM ir FM bangomis. Mr. Carl Percy yra operos transliacijų bei programų vadovas.

— **Čiurlionio Ansamblis** savo veiklos 35 metų minėjimą - akademiją ruošia sausio 26 d. Clevelando Lietuvių namuose. Su to ansamblio ilgamete ir plačia veikla neatskiriamai surišti muz. Alfonso ir Onos Mikulskių vardai. Visi to ansamblio dalyviai gali didžiuotis — ne veltui leidę laiką ir ne be reikalo gyvenę.

— **Juozas Butkus**, Kamloops, B. C., Canada, tarp kitko taip rašo: "Man patinka Naujienos už tiesų ir teisingą kelią, ir kad kitus perspėja už sukimą į kreivas vėžias. Tai visokie tiltų statytojai, bendradarbiautojai ir neaiškūs disidentai, kurie klaidžioja patys ir dar kitus nori klaidinti".

— **Michael Balskus** ir Thomas J. Bernotas iš Bridgeporto apylinkės gavo Illinois valstijos konkursines stipendijas. Be anksčiau skelbtų jas gavo šie Chicagos pietvakarių studentai: Mariola Baldytė, Vida Dėdinaitė, Robertas A. Kaminskas, Daiva Kairytė, Rūta Lietuvninkaitė, Vilija Mikutaitytė ir Saulius J. Stankus.

— **Petras Zdanavičius** iš Marquette Parko apylinkės lankėsi Naujienose iš anksto sumokėti prenumeratą, kad nereikėtų siųsti raginimo ir ta proga įteikė penkinę laikraščio paramai. Malonu buvo su juo susipažinti ir pasikalbėti aktualiais reikalais.

◆ **Lietuvių Tauragės Klubo narių dėmesiui.** Š. m. vasario mėn. 2 d. 2 val. popiet B. Pakšto salėje, 3800 So. California Ave., yra šaukiamas metinis narių susirinkimas. Nariai prašomi turėti su savim nario knygutes. Nariams dalyvavimas būtinas. Klubo Valdyba (Pr).

◆ **Pasakyti tiesą šiais laikais** yra pats svarbiausias reikalas ir būtiniausias uždavinys. Dėl tiesos ir teisybės Naujienos niekuomet nebijojo ir nebijo konfrontacijos, nors dabar daug kas nori įvesti madą, kad bendradarbiavimas su sovietais yra patriotinis aktas, paliekant su jais konfrontaciją pavergtiesiems... Naujienos buvo ir yra už demokratiją ir toleranciją. Deja, jos negali toleruoti Lietuvos okupacijos tolerantų ir palikti įvairių tipų bendradarbiautojus visiškoje laisvėje. Todėl šio pasimetimo ir iliuzijų politikos laikotarpiu Naujienos yra būtinos kiekvienam lietuviui. Reikia prisidėti prie sąjūdžio jubiliejiniais metais padvigubinti skaitytojus. (Pr).

HOME INSURANCE

Call: Frank Zapolis
3208½ W. 95th St.
GA 4-8654

State Farm Fire and Casualty Company

TERRA

Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms.

3237 WEST 63rd ST., CHICAGO

Telef. 434-4660

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS

Pardavimas ir Taisymas

2646 WEST 69th STREET

Tel.: REpublic 7-1941

REAL ESTATE.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIS NUOŠIMČIAIS MĖNESINIAIS IŠSIMOKĖJIMAIS

DĖL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITĖS Į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. VIrginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ PIRKIMAS - PARDAVIMAS — VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI.

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — 778-2233

DIDELIS SKLYPAS. 5 kamb. bungalow, 63 ir Whipple. Retas pirkinys nebrangiai.

2 PO 6 SU 3 MIEGAMAIS. Švarus geras, teisinga kaina. Marquete Parke. Puiki proga lietuviui.

4 PO 5 ANT 40' sklypo Marquette Parko apyl. Naujas šildymas. Reikia sutvarkyti palikimą.

PENKI BUTAI IR 2 BIZNIO PATALPOS. Gražus namas Marquette Parko centre. Palikimas — reikia skubiai parduoti.

ŠIMAITIS REALTY

Tel. 436-7878

2951 W. 63rd St. (prie Sacramento)

NAUJAS ŽVILGSNIS

4 BUTŲ didelis mūras, neša 15% investuoto kapitalo. Platus lotas, atskiri gazo šildymai. Brighton Parke. $30.000.

OCTAGON MŪRAS 6 kambarių plius gražūs 3 kambariai sausam beismante. Gazu šildymas. 2 auto garažas. Apie 50 pėdų lotas. Marquette Parke. — $22.000.

DIDELIS 5 KAMBARIŲ 2 aukštų 20 metų mūras, 1½ vonios. Sausas pušinis beismantas. Blokas į pietus nuo Marquette Parko ir Kedzie. — $22.950.

2 AUKŠTŲ MŪRAS — pinigams rinkti. Marquette Parke. Dabar duoda pajamų apie $8.000 metams. Viena senutė negali prižiūrėti ir atiduoda už $40.000.

1½ AUKŠTO NAMAS, 2 butai ir 3 auto mūro garažas. Fantastiškai rami vieta prie pat Marquette Parko. Šeimos skyrybos verčia parduoti už $22.500.

PUOŠNUS 3 BUTU 15 metų mūras ir 2 auto mūro garažas. Arti mūsų ofiso. $48.000.

3 BUTU OCTAGON originalas, modernus viduj. 3 auto mūro garažas, gražiam Marquette Parke. $46.500.

10 BUTU MŪRAS, naujas gazu šildymas, alum. langai, 60 pėdu lotas, 2 auto mūro garažas, virš $17,000 pajamu. Arti mūsų. $77.000.

3 BUTU MŪRAS ir 2 auto garažas. Arti vienuolyno. $29.000.

2 BUTU MŪRAS ir 3 kambariai bensmante, garažas, arti mūsų ofiso. $28.500.

VALDIS
REAL ESTATE

7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200

BUTU NUOMAVIMAS, ĮVAIRŪS DRAUDIMAI, NAMŲ IR NEKILNOJAMO TURTO PIRKIMAS - PARDAVIMAS.

BALYS BUDRAITIS

BUD'S REAL ESTATE

4369 ARCHER AVE., CHICAGO

TEL. — 254-5554

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namų Statyba Ir Remontas

HEATING CONTRACTOR

Įrengiu mieste ir užmiesty naujus ir perstatau senus visu rūšių namo apšildymo pečius, air-conditioning, vandens boilerius ir stogų rinas (gutters). Darbu greit, sąžiningai ir garantuotai.

DOMAS ŽUKAUSKAS
4444 So. WESTERN AVE.
Chicago, Ill. 60609. Tel. VI 7-3447

DĖMESIO
62—80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI
Tiktai $112 metams automobilio Liability apdraudimas.
Kreiptis:
A. LAURAITIS
4645 So. ASHLAND AVE.
523-8775

M. A. ŠIMKUS
Real Estate. Notary Public.
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood. Tel. 254-7450
Taip pat daromi vertimai, giminių iškvietimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitoki blankai.

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave.
Chicago, Ill. 60632 Tel. YA 7-5980

A. G. AUTO REBUILDERS

Čia automobiliai išlyginami ir nudažomi. Darbas atliekamas sąžiningai ir gerai, prityrusių darbininkų. Kainos nebrangios.

3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill.
TEL. — 776-5888
Aniceto Garbačiauskas, sav.

SKAITYK PATS IR PARAGINK KITUS SKAITYTI NAUJIENAS